

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
شورای عالی برنامه‌ریزی

مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی حسابداری

باگرایشهای:

۱- دولتی

۲- مالیاتی

۳- حسابرسی

گروه علوم انسانی

در جلسه ۳۳۸ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در
ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد به تصویب رسید.

بسم الله الرحمن الرحيم

برنامه آموزشی دوره کارشناسی حسابداری

گروه: علوم انسانی
رشته: حسابداری
دوره: کارشناسی

کمیته تخصصی:
گرایش: ۱- دولتی ۲- مالیاتی ۳- حسابداری
کد رشته:

شورای عالی برنامه ریزی در جلسه ۳۳۸ (فوق العاده) سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ که در ادامه جلسه ۴۱۴ تشکیل شد براساس طرح دوره کارشناسی حسابداری که توسط گروه علوم انسانی تهیه شده و به تأیید رسیده است، برنامه آموزشی این دوره را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرده، و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی حسابداری از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند لازم‌الاجرا است.
الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسساتی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه ریزی می‌باشند.
ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۱/۲/۲۹ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است. و با ابلاغ آن برنامه دوره کارشناسی حسابداری مصوب جلسه ۳۲۸ مورخ ۱۳۷۵/۸/۱۳ برای این گروه از دانشجویان منسوخ می‌شود و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی مشمول ماده ۱ می‌توانند این دوره را دایر و برنامه جدید را اجرا نمایند.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی حسابداری در سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۳۸ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹،
(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)
در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی حسابداری

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی حسابداری با ۳ گرایش: ۱- دولتی ۲- مالیاتی
۳- حسابرسی که از طرف گروه علوم انسانی پیشنهاد شده بود، بنا اکثریت آراء به
تصویب رسید.
۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۳۸ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۱/۲/۲۹، در خصوص
برنامه آموزشی دوره کارشناسی حسابداری، صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمایید.

دکتر حسن خالقی

دبیر شورای علوم و آموزش عالی

فصل اول

مشخصات کلی مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری
باگرایشهای دولتی، مالیاتی و حسابرسی

بسم الله الرحمن الرحيم

فصل اول

مشخصات کلی دوره کارشناسی حسابداری باگرایشهای: ۱-دولتی ۲-مالیاتی ۳-حسابرسی

۱ - ۱ - تعریف مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری باگرایش دولتی:

مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری باگرایش دولتی یکی از رشته‌های آموزش عالی است که هدف آن آموزش و تربیت کارشناسان مالی و محاسباتی در نظام مالی دولتی می‌باشد.

هدف:

تامین نیروی انسانی متخصص مالی و محاسباتی وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر دستگاههای اجرایی در رده‌های شغلی، حسابدار، حسابرس، حسابرس مسئول، کارشناس مالی، معاون ذیحساب و سایر مشاغل تخصصی و مدیریت مالی در وضعیت مطلوب با تحصیلات دانشگاهی در مقطع کارشناسی:

۱ - ۲ - تعریف: مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری باگرایش مالیاتی:

مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری باگرایش مالیاتی یکی از رشته‌های آموزش عالی است که هدف آن آموزش و تربیت متخصصان و کارشناسان مالی و مالیاتی در سطوح مختلف سازمان مالیاتی می‌باشد.

هدف:

فارغ التحصیلان مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری باگرایش مالیاتی توانایی لازم را برای احراز مشاغل و ایفای نقشهای زیر در وزارت امور اقتصادی و دارایی خواهند داشت:
ممیز-سر ممیز-ممیز کل-کارشناس و حسابرس مالی و مالیاتی و سایر مشاغل ستادی و غیره در حوزه‌های فنی-مالی-اداری وزارت امور اقتصادی و دارایی و سایر ارگانهای وابسته به شرط

کسب تجربه تدریجی و قابلیت‌های لازم تا سطح مدیریت.

۱ - ۳ - تعریف: مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری با گرایش حسابداری
مقطع کارشناسی حسابداری یکی از رشته‌های آموزش عالی است که هدف آن آموزش و تربیت
حسابرسان متخصص، در کلیه زمینه‌های حسابداری فعالیت واحدهای اقتصادی بخش عمومی
می‌باشد.

هدف:

نقش حسابرسان در نظام اقتصادی یک کشور بسیار حساس بوده و به طور کلی به عنوان:

- الف - یک کارشناس مالی متخصص در امور مالی
- ب - ناظر بر فعالیتهای مالی یک مجموعه
- ج - معتمد سایر ارگانهای ذیربط در فعالیتهای یک مجموعه در قالب زبان مالی در هر نظام اقتصادی حضور دارند.

فعالیت‌های پیچیده و گوناگون مالی و ورود ماشین‌های پیشرفته محاسب در صحنه اقتصادی،
تجزیه و تحلیل عملکرد مدیران، ابعاد جدیدی را در حوزه این رشته ایجاد نموده است. لذا در جامعه
ما نیز بر اساس و با توجه به این روند و نیازهای فعلی و آتی، حسابرسان مورد نظر می‌بایست تحت
تعلیم و تربیت قرار گیرند. بطوریکه بتوانند پس از فراغت از تحصیل و طی مدارج مربوطه در
مشاغل ذیل ایفای وظیفه نمایند:

کمک حسابرس - حسابرس - مدیر گروه - سرپرست چند گروه - مدیر فنی - مدیر مسئول

۲ - طول مقطع تحصیلی و شکل نظام:

طول متوسط مقطع تحصیلی کارشناسی رشته کارشناسی حسابداری با گرایش‌های دولتی،
مالیاتی و حسابداری ۴ تا ۶ سال است و کلیه دروس آن در نه نیمسال برنامه‌ریزی شده است. طول
هر نیمسال ۱۶ هفته فعال آموزشی است هر واحد درسی بصورت نظری ۱۶ ساعت خواهد بود.
دانشجویان دوره‌های بورسیه از سال دوم تحصیل روزانه کارآموزی داشته و بعد از فراغت از تحصیل مشغول خواهند بود.

۳ - واحدهای درسی:

تعداد کل واحدهای درسی این رشته ۱۳۵ واحد به شرح زیر می‌باشد:

۱ - دروس عمومی	۲۰ واحد
۲ - دروس پایه	۳۴ واحد

۵۸ واحد	۳- دروس اصلی و تخصصی
۱۳ واحد	۴- دروس خاص گرایش دولتی
۱۳ واحد	۵- دروس خاص گرایش مالیاتی
۱۳ واحد	۶- دروس خاص گرایش حسابداری
۱۴ واحد	۷- دروس پیش نیاز

۴- نقش و توانایی:

۱- بنا بر طبیعت واحدهای گذرانده شده و کارآموزی‌های ضمن تحصیل، این فارغ التحصیلان در مشاغل تعریف شده در رشته کارشناسی حسابداری با گرایشهای مرتبط قابلیت انجام کار را خواهند داشت.

فصل دوم

برنامه و جداول دروس

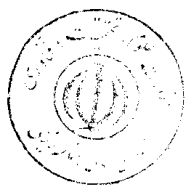
الف: دروس (فرهنگ و معارف و عقاید اسلامی و آگاهی‌های عمومی) برای کلیه رشته‌های تحصیلی
دوره‌های کارشناسی پیوسته

پیشنیاز یا زمان ارائه درس	ساعت			واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	نظری	جمع			
		۳۲	۳۲	۲	معارف اسلامی (۱)	۰۱
۰۱		۳۲	۳۲	۲	معارف اسلامی (۲)	۰۱
		۴۸	۴۸	۳	فارسی عمومی	۰۳
زبان پیش‌نیاز	۳۲	۳۲	۶۴	۳	زبان خارجی عمومی	۰۴
		۳۲	۳۲	۲	اخلاق و تربیت اسلامی	۰۵
		۳۲	۳۲	۲	تاریخ اسلام	۰۶
		۳۲	۳۲	۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن از قرن ۱۳	۰۷
		۳۲	۳۲	۲	متون اسلامی (آیات و احادیث)	۰۸
	۳۲		۳۲	۱	تربیت بدنی (۱) (عملی)	۰۹
	۳۲		۳۲	۱	تربیت بدنی (۲) (عملی)	۰۱۰
	۹۶	۲۷۲	۳۶۸	۲۰	جمع	

ب: جدول دروس پایه مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری با گرایشهای دولتی، مالیاتی و حسابرسی

کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت		پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری / عملی	
۱	مبانی سازمان و مدیریت	۳	۴۸	۴۸	
۲	اصول علم اقتصاد (۱)	۳	۴۸	۴۸	ریاضی پیش نیاز
۳	اصول علم اقتصاد (۲)	۳	۴۸	۴۸	۲
۴	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۱)	۳	۴۸	۴۸	ریاضی پیش نیاز
۵	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۲)	۳	۴۸	۴۸	۴
۶	آمار و کاربرد آن در مدیریت	۴	۶۴	۶۴	۵
۷	پژوهش عملیاتی	۳	۴۸	۴۸	۶
۸	مالیه عمومی و خط مشی مالی دولتها	۳	۴۸	۴۸	۳
۹	پول و ارز و بانکداری	۲	۴۸	۱۶	۳۲
۱۰	حقوق تجارت (بازرگانی)	۳	۶۴	۳۲	۳۲
۱۱	مبانی و کاربرد کامپیوتر در مدیریت	۳	۶۴	۳۲	ریاضی و زبان پیش نیاز
۱۲	مبانی رفتار سازمانی	۳	۴۸	۴۸	۱
۱۳	حقوق و مقررات مدنی	۲	۴۸	۱۶	۳۲
۱۴	مدیریت تولید و عملیات	۳	۴۸	۴۸	۷
۱۵	روشهای تحقیق و مآخذشناسی	۳	۴۸	۴۸	۶
	جمع	۴۴	۷۶۸	۶۴۰	۱۲۸

ج: جدول دروس تخصصی مقطع کارشناسی حسابداری با گرایشهای دولتی و غیردولتی
مالیاتی و حسابداری

کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت		پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	
۱۶	اصول حسابداری (۱)	۴	۶۴	۶۴	
۱۷	اصول حسابداری (۲)	۴	۶۴	۶۴	۱۶
۱۸	اصول حسابداری (۳)	۴	۶۴	۶۴	۱۷
۱۹	حسابداری میانه (۱)	۴	۶۴	۶۴	۱۸
۲۰	حسابداری میانه (۲)	۴	۶۴	۶۴	۱۹
۲۱	حسابداری پیشرفته (۱)	۳	۴۸	۴۸	۲۰
۲۲	حسابداری پیشرفته (۲)	۳	۴۸	۴۸	۲۱
۲۳	حسابداری صنعتی (۱)	۳	۴۸	۴۸	۱۸
۲۴	حسابداری صنعتی (۲)	۳	۴۸	۴۸	۲۳
۲۵	حسابداری صنعتی (۳)	۳	۴۸	۴۸	۲۴
۲۶	حسابداری (۱)	۳	۴۸	۴۸	۱۸
۲۷	حسابداری (۲)	۳	۴۸	۴۸	۱۹ و ۲۶
۲۸	اصول و مبانی تنظیم بودجه دولتی	۳	۴۸	۴۸	۳
۲۹	حسابداری دولتی (۱)	۳	۴۸	۴۸	۱۶ و ۲۸
۳۰	حسابداری دولتی (۲)	۳	۴۸	۴۸	۲۹
۳۱	زیان تخصصی حسابداری (۱)	۲	۳۲	۳۲	۰۴ و ۱۶
۳۲	زیان تخصصی حسابداری (۲)	۲	۳۲	۳۲	۳۱
۳۳	حسابداری دولتی	۲	۳۲	۳۲	۲۶ و ۳۰
۳۴	مدیریت مالی (۱)	۲	۴۸	۱۶	۲۴
	جمع	۵۸	۹۴۴	۹۱۲	۳۲

د: جدول دروس خاص مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری با گرایش دولتی

کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت		پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع نظری	عملی	
۳۵	بررسی و تحلیل قوانین و مقررات مالی دولتی (۱)	۲	۳۲	۳۲	کلیات حقوق
۳۶	بررسی و تحلیل قوانین و مقررات مالی دولتی (۲)	۲	۳۲	۳۲	۳۵
۳۷	مدیریت مالی دولتی	۲	۳۲	۳۲	۳۰ و ۳۴
۳۸	بودجه شرکتهای دولتی	۱	۳۲		۲۸
۳۹	حسابداری دولتی تطبیقی	۲	۳۲	۳۲	۳۰
۴۰	حسابداری مالیاتی	۲	۴۸	۱۶	۱۰ و ۱۷
۴۱	مباحث جاری در حسابداری دولتی	۲	۳۲	۳۲	۳۰
	جمع	۱۳	۲۴۰	۱۴۶	۶۴

هـ- جدول دروس خاص مقطع تحصیلی کارشناسی حسابداری با گرایش مالیاتی

کد درس	عنوان درس	واحد	ساعت		پیشنیاز یا زمان ارائه درس
			جمع	نظری	
۴۲	کلیات قوانین و مقررات مالی دولتی	۲	۳۲	۳۲	کلیات حقوق
۴۳	مبانی مالیات	۲	۳۲	۳۲	۱۰
۴۴	تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۱)	۲	۳۲	۳۲	۴۳
۴۵	تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۲)	۲	۴۸	۱۶	۴۴
۴۶	بررسیهای مالیاتی	۲	۳۲	۳۲	۴۵
۴۷	مباحث جاری در قوانین مالیاتی	۳	۴۸	۴۸	۴۵
	جمع	۱۳	۲۲۴	۱۹۲	۳۲

ز - جدول دروس پیش دانشگاهی مقطع کارشناسی حسابداری با گرایش های
دولتی، مالیاتی و حسابرسی

پیشنهاد یا زمان ارائه درس	ساعت			واحد	عنوان درس	کد درس
	عملی	تظری	جمع			
		۶۴	۶۴	۴	زبان پیش دانشگاهی	۵۴
		۶۴	۶۴	۴	ریاضیات پیش دانشگاهی	۵۵
		۳۲	۳۲	۲	کلیات حقوق	۵۶
		۳۲	۳۲	۲	حقوق اساسی و آشنایی با تشکیلات دولت جمهوری اسلامی ایران	۵۷
		۱۹۲	۱۹۲	۱۲	جمع	

فصل سوم

سرفصل دروس

مبانی سازمان مدیریت

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: چون بشر از اولین دقایق زندگی تا واپسین دم حیات در انواع سازمانهای کوچک و بزرگ بی آنکه خود متوجه باشد شناور است از این رو، هدف این درس شناساندن نقش حیاتی سازمانها و نحوه مدیریت آنها در زندگانی آدمی است.

سر فصل درسی: (۴۸ ساعت)

- ۱- محیط رشد و نمای سازمان و مدیریت
- ۲- نظراتی پیرامون ارزشهای مدیریت
- ۳- نظرات سازمان و مدیریت سنتی
- ۴- انقلاباتی در علوم مدیریت و در علوم رفتاری
- ۵- سیری در نظریه نظامها
- ۶- ابر نظام محیطی و رابطه آن با سازمان و مدیریت
- ۷- هدفهای سازمان در ارتباط با ابر نظام محیطی
- ۸- رابطه سازمان با علوم، فنون و صنایع
- ۹- ساخت و ترکیب سازمان
- ۱۰- انگیزش و رفتار فرد
- ۱۱- شبکه‌های ایفای نقش و مقام
- ۱۲- پویایی گروهی
- ۱۳- رهبری و شبکه‌های نفوذ
- ۱۴- شبکه‌های تصمیم‌گیری مدیریت بر حسب کسب اطلاعات
- ۱۵- روشهای تصمیم‌گیری از طریق کامپیوتر
- ۱۶- جنبه‌های رفتاری تصمیم‌گیری
- ۱۷- برنامه ریزی مدیریت
- ۱۸- کنترل و نظارت سازمانی
- ۱۹- اظهار نظر بر حسب اقتضاء و تحلیل تطبیقی

اصول علم اقتصاد (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ریاضیات پیش‌نیاز

هدف: هدف از تدریس علم اقتصاد در رشته‌های حسابداری گرایش‌های دولتی، مالیاتی و حسابرسی، آشنا ساختن، دانشجویان این رشته با اصول مبانی علم اقتصاد به منظور کمک به توان علمی آنان برای درستی بهتر مسائل حسابداری می‌باشد.

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

تعریف علم اقتصاد - رابطه علم اقتصاد با سایر علوم - قوانین طبیعی علم اقتصاد - تفکیک تحلیلهای میکرو اقتصادی از تحلیلهای ماکرو اقتصادی - مبانی ارزش - بررسی ارزش از نقطه نظر عرضه - بررسی ارزش از نقطه نظر تقاضا - کردار مصرف کننده - تقاضا و مطلوبیت - کشش تقاضا و منع اسراف در اسلام - کردار تولید کننده - مالکیت و کسب حلال - تابع تولید و چگونگی ترکیب عوامل تولید - هزینه‌های تولید و عرضه - بازار و تعادل بازار - تحلیلی از بازار اسلامی - تعیین قیمت در شرایط رقابت کامل - تعیین قیمت در شرایط انحصار - تعیین قیمت در شرایط رقابت ناقص - انحصار و تبعیض قیمت - قیمت عوامل تولید - نظریه بهره وری نهائی و تقاضای عوامل تولید - تعیین مزد در بازار کار - مدل رقابت کامل - مدل انحصار دو طرفه - مدل انحصار کارفرما - اتحادیه‌های کارگری و کارفرمایان - مسئله تعیین حداقل مزد - رانت و تئوری مارژینال - تحلیل نظریه بهره و سود.

اصول علم اقتصاد (۲)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اقتصاد (۱)

هدف: این درس دنباله اصول علم اقتصاد (۱) می‌باشد

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

اقتصاد کلان و گردش اقتصادی - اقتصاد مختلط و نقش دولت - درآمد ملی - اندازه‌گیری درآمد ملی و شاخص قیمتها - توزیع درآمد ملی الگوی توزیع درآمد ملی - پیدایش و وظایف پول - نظریه‌های پولی و سیاستهای پولی ماکرو اقتصادی - رشد و نوسانات - تورم - بانکداری مرکزی و بانکهای تجاری - نظام پولی و بانکداری جمهوری اسلامی ایران - مالیه عمومی - مخارج دولت و مالیاتها - مالیاتها اسلامی - بودجه و تعادل اقتصادی - اقتصاد بین الملل - ترازپرداختها - روابط پولی بین المللی - سازمانهای پولی بین المللی.

ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ریاضیات پیش‌نیاز

هدف: آشنائی با مفاهیم اولیه ریاضی اصول روابط اقتصادی اساسی ریاضیات به منظور ایجاد توان علمی دانشجویان در تحلیل مسائل اقتصادی، مدیریت، حسابداری و بازرگانی

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

• مجموعه‌ها: مفاهیم اولیه، اصول و عملیات اصلی روی مجموعه‌ها و مجموعه‌های عددی

• دستگاههای مختصات: دکارتی و قطبی

• روابط و توابع: رابطه، انواع رابطه‌ها، توابع، ترکیب توابع، انواع توابع خط، تابع معکوس، توابع اصلی (توابع نمائی، لگاریتمی و مثلثاتی)، نمودار تابع

• مباحث حاشیه‌ای: قدر مطلق، جزء صحیح، آنالیز ترکیبی (تبدیل، ترتیب و ترکیب) بسط دوجمله‌ای نیوتن، فرمول رشد، دنباله‌های و انواع خاص آنها.

• حد پیوستگی: تعریف و خواص حد، حد توابع، حد در بینهایت، بینهایت کوچکها، تقریم قوس $(\frac{\sin X}{X})$ ، عدد e پیوستگی.

• کاربرد مشتق و دیفرانسیل: تعریف مشتق و دیفرانسیل، تعبیر هندسی، جبر مشتق مثلثات متوالی - فرمولهای مشتق‌گیری، روش محاسبه دیفرانسیل.

• کاربرد مشتق و دیفرانسیل: روند صعودی و نزولی تابع، ماکزیمم و می‌نیمم توابع خط مماس و قائم بسط توابع (فرمول تیلوروماک لورن صورت‌های مبهم و رفع ابهام).

• تابع اولیه و انتگرال: عمل عکس مشتق‌گیری، انتگرالهای ساده از توابع اصلی، محاسبه سطح و حجم.

* منظور از مطالب حاشیه‌ای مباحثی از ریاضی است که دانستن آنها در فهم مطالب دیگر مورد نیاز است.

ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۲)

تعداد واحد: (۳)

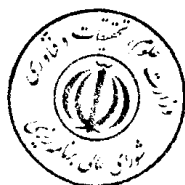
نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۱)

هدف: آموزش و احیاً باز آموزی فنونی که در غالب دوره‌های مقدماتی ریاضیات مورد بحث قرار می‌گیرد همچنین آشنائی با کاربرد این فنون در مسائل مدیریت.

سر فصل درسی: (۴۸ ساعت)

- ۱- خصوصیات اعداد و اصول جبر و آنالیز
- ۲- مجموعه‌ها و عملیات مربوط به آنها
- ۳- توابع
- ۴- توابع خطی
- ۵- دستگاههای معادلات خطی
- ۶- دستگاههای نامعادلات خطی
- ۷- مقدمه‌ای بر برنامه ریزی خطی
- ۸- بردارها
- ۹- ماتریسها
- ۱۰- ماتریس معکوس و دترمینانها
- ۱۱- برنامه ریزی خطی روش سیمپلکس
- ۱۲- مقدمه‌ای بر حساب فاصله‌ها (دیفرانسیل)
- ۱۳- مقدمه‌ای بر حساب جامعه‌ها (انتگرال)

آمار و کاربرد آن در مدیریت

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت (۲)

هدف: منظور از تدریس آمار در رشته‌های مختلف مدیریت در دو بخش

کلی زیر خلاصه میشود:

الف - آشنایی دانشجویان با علم آمار و روشهای آن به منظور ایجاد یک دید و شناخت کلی از پدیده‌ها و روابط بین آنها بعنوان یک سیستم
ب - انعکاس تمامی حوادث و پدیده‌ها در کار مدیریت بعنوان یک سیستم و کنترل و تنظیم آنها بر طبق قواعد، مقررات و دستورالعملهای استاندارد.

سر فصل درس: (۶۴ ساعت)

- ۱ - مقدمه
- ۲ - جمع آوری اطلاعات آماری و تلخیص و ارائه آن
- ۳ - توزیع فراوانی
- ۴ - اندازه گیری شاخصهای مرکزی
- ۵ - اندازه گیری شاخصهای پراکندگی و چابولگی (*Skewness*)
- ۶ - بررسی مفاهیم احتمالات
- ۷ - توزیع احتمالات
- ۸ - مقدمه‌ای بر نمونه گیری
- ۹ - مقدمه‌ای بر استنباط آماری
- ۱۰ - تئوری تصمیم‌گیری آماری: آزمون فرضیه‌ها
- ۱۱ - مقدمه‌ای بر تصمیم‌گیری در تحت شرایط عدم اطمینان
- ۱۲ - قاعده بیز (*Bayes*) و تصمیم‌گیری
- ۱۳ - آزمون کای دو (*Chi - aquaao*)
- ۱۴ - کنترل کیفی آماری
- ۱۵ - مقدمه‌ای بر ضریب همبستگی و رگرسیون
- ۱۶ - ضریب همبستگی و رگرسیون چند جانبه
- ۱۷ - تجزیه و تحلیل سریهای زمانی
- ۱۸ - شاخصها

پژوهش عملیاتی

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: آمار و کاربرد آن در مدیریت

هدف: آشنائی دانشجویان با تکنیکهای ریاضی برای تولید و صنعت و

کاربرد آنها در مدیریت و اقتصاد

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- تعاریف و نقش «علم در مدیریت» جدید در مقابل «مدیریت علمی» کلاسیک
- ۲- تصمیم‌گیری و معادله تصمیم
- ۳- تعریف «تحقیق عملیات» و ارتباطات آن با تصمیم‌گیری استفاده از اصول تئوری سیستم.
- ۴- انواع مدل‌های تصمیم‌گیری و تعاریف آنها
- ۵- تصمیم‌گیری در شرایط اطمینان (بررسی مدل هزینه منفعت، مقدمه‌ای بر برنامه‌ریزی خطی، مدل تخصیص کار، کنترل موجودی انبار در حالت مشخص)
- ۶- تصمیم‌گیری تحت شرایط عدم اطمینان کامل با استفاده از «ماتریس تصمیم‌گیری» (معیارهای بدبینی، خوش بینی، ضریب خوش بینی و فرصت از دست رفته)
- ۷- تصمیم‌گیری تحت شرایط ریسک (از نوع مدل‌های مشابه و احتمالی)
  - الف - تصمیم‌گیری بدون استفاده از نمونه‌گیری.
  - ب - تصمیم‌گیری با استفاده از نمونه‌گیری.
  - ج - تصمیم‌گیری با استفاده از منحنیهای آماری.
- ۸- تصمیم‌گیری شاخه‌ای با استفاده از فرمول «بیز» به منظور به هنگام کردن اطلاعات
- ۹- تصمیم‌گیری در شرایط تعارض و استفاده از معیار «والد»

مالیه عمومی و خط مشی مالی دولتها

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اقتصاد (۲)

هدف: در اقتصاد کنونی کشورها مالیه عمومی نقش بسیار حساسی را بعهده گرفته است بطوریکه هدف از برقراری مالیات تنها تأمین مالی دولتها نیست بلکه تأمین مالی با توجه به اثرات اقتصادی آن و با توجه به تأمین هزینه‌هایی است که خود وسیله اجرای سیاستهای اقتصادی دولتها است. بعلاوه برای تأمین مالی دولتها از وسایل دیگری مانند قرضه نیز استفاده میشود که در شرایط مختلف اقتصادی به عنوان ابزار سیاست مالی نیز بکار میرود بنابراین هدف اساسی این درس آشنائی دانشجویان با امور مالی دولتها توأم با وسایل تأمین مالی و اثرات هر یک از این مسائل در شرایط مختلف اقتصادی است.

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- مفاهیم کلی مالیه عمومی و سیاست مالی
- ۲- تحول نقش مالیه عمومی در اجرای سیاستهای اقتصادی و اجتماعی دولتها
- ۳- ماهیت خدمات عمومی در ارتباط با وظایف دولتها
- ۴- منابع مختلف تأمین مالی دولتها
- ۵- ظرفیت مالیاتی
- ۶- هدفهای مالیاتی در حال حاضر
- ۷- اصول برقراری مالیات
- ۸- انواع مالیاتها و سیستمهای مالیاتی
- ۹- هزینه‌های عمومی
- ۱۰- شناخت هزینه‌های عمومی در ارتباط با رشد و توسعه اقتصادی کشورها
- ۱۱- قرضه‌های عمومی
- ۱۲- تحول قرضه بعنوان ابزار مالی در دست دولتها
- ۱۳- اداره قرضه‌های عمومی از نظر فنی و از نظر اجرای سیاست مالی
- ۱۴- تحول سیاست مالی
- ۱۵- ابزار و وسایل اجرای سیاست مالی
- ۱۶- مقایسه سیاست پولی و مالی
- ۱۷- هماهنگی سیستمهای پولی و مالی و سایر سیاستهای اقتصادی دولتها از نظر مالی

پول و ارز و بانکداری

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اقتصاد (۲)

هدف: آشنائی دانشجویان رشته‌های مدیریت با مسائل پولی و بانکی و ارزی در ارتباط با مسائل اقتصادی بطور کلی و با مسائل پولی و بانکی و ارزی کشور بالاخص می‌باشد. در قسمتهای مختلف برنامه بیشتر به جنبه‌های اصولی مسائل پولی و بانکی مخصوصاً سیاستهای پولی و مالی بانکهای مرکزی توجه می‌شود تا دانشجویان این رشته بتوانند با آشنائی با عوامل موثر پولی و اعتباری چه در داخل و چه در ارتباط با امور اقتصادی بین المللی بهتر مسائل و مشکلات پولی و بانکی را درک نمایند.

سر فصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ نظری + ۳۲ ساعت عملی)

- ۱- شناخت پول و نقش بانکها در اقتصاد کنونی
- ۲- تحول پول و بانک در ایران و جهان
- ۳- بررسی عملیات بانکهای تجاری و غیر تجاری
- ۴- نقش بانک مرکزی و تأثیر عملیات آن بر روی سایر بانکها و اقتصاد کشور
- ۵- نظریه‌های پولی و ارزی
- ۶- مکانیسم پرداختهای بین المللی
- ۷- صندوق بین المللی پول در رابطه با مسائل پولی کشورها
- ۸- سیاست پولی و مالی در ارتباط با مشکلات تورم و بیکاری و چگونگی هماهنگی بین آنها

حقوق تجارت (بازرگانی)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: کلیات حقوق

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با نظام روابط بازرگانی و مسئولیتهای ناشی از اعمال تجاری و خصائص و تکالیف و حقوق اشخاص حقیقی و حقوقی، حقوق تجارت

سر فصل درس: (۶۴ ساعت) (۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

● کلیات: تاریخچه - قرارداد - شرکت - تابعیت شرکت - اقامتگاه شرکت - اقسام شرکتهای

۱- شرکتهای تجاری:

الف - شرکتهائی که قائم به شخص اند (شرکتهای شخصی)

ب - شرکتهائی که قائم به سرمایه اند (شرکتهای سرمایه‌ای)

ج - شرکتهای مختلط

د - شرکتهای تعاونی

قرارداد تجاری

کلیات:

۱- بیع تجاری:

الف - قواعد کلی بیع تجاری

ب - عناصر تشکیل دهنده بیع تجاری

ج - تشکیل قرارداد

د - اجرای قرارداد

۲- قواعد مخصوص به برخی از بیعها

الف - ودیعه و وثیقه تجاری

ب - حق العمل کاری - دلالی - قرارداد حمل و نقل

مبانی و کاربرد کامپیوتر در مدیریت

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: زبان پیش‌نیاز و ریاضیات پیش‌نیاز

هدف: آشنائی با طرز استفاده از ماشینهای محاسب الکترونیکی (کامپیوتر) فرا گرفتن اصول برنامه نویسی به زبان بیسیک، چگونگی ارتباط با ماشین در جهت حل مسائل مدیریت و بازرگانی و نحوه برخورد با مسائلی از قبیل پذیرش ماشین بعنوان یک وسیله در نیل به اهداف مدیریت و آشنائی با طرز فکر سیستمی.

سر فصل درس: (۶۴ ساعت) (۳۲ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

- ۱- مقدمه درباره کامپیوتر و مدیریت
- ۲- علت ایجاد سیستمهای جدید
- ۳- تاریخچه پیدایش کامپیوتر الکترونیکی
- ۴- سیستم کامپیوتر الکترونیکی
- ۵- برنامه نویسی به زبان بیسیک
- الف- کاراکترهای قابل قبول بیسیک
- ب- عبارتهای محاسباتی و دستورات انتصاب
- ج- عبارتهای منطقی و دستورات انتقال
- د- دستورات خواندن و نوشتن بدون قالب
- ه- توابع کتابخانه و استفاده از آنها
- ۶- نیاز سازمان به کامپیوتر
- ۷- اصطلاحات کامپیوتر
- ۸- چگونگی بهره‌برداری از کامپیوتر
- ۹- استفاده از خدمات کامپیوتر در عملیات شرکتها
- ۱۰- آمادگی کارکنان برای پذیرش تغییرات

مبانی رفتار سازمانی

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مبانی سازمان و مدیریت

هدف: آشنائی و شناخت در مورد قلمرو جنبه‌های رفتاری در سازمان،

مدلهای کاربردی در مقایسه اجمالی نظریه‌های مختلف روابط انسان و کارکرد در سازمان.

سر فصل در س: (۴۸ ساعت)

بخش اول: مقوله شناختی

- علوم رفتاری و ماهیت «میان رشته‌ای» آن، متدولوژی تحقیق در علوم رفتاری - ابعاد مباحث سازمانی (فرد - گروه - سازمان محیط) زیر بنای مدل‌های رفتار سازمانی (انگیزش نسبت به انسان و رفتار وی) مدل‌های ارائه شده درباره انسان:

مدل انسان اقتصادی - مدل انسان اجتماعی، مدل انسان پیچیده - مدل انسان معنوی. انسان و نیازهای وی :

نظرات متداول درباره نیاز انسان - نظریه‌های انسان گرایان (اومانیستها) - انسان و نیازهای وی از دیدگاه اسلام - انگیزه و فرایند انگیزش در سازمان.

بخش دوم، مدل‌ها و تکنیکهای رفتاری :

- مدل‌های و تکنیک‌های ارتباطی در سازمان

- مدل‌های انگیزشی، مدل‌های اداری - مدل‌های محتوایی، مدل‌های رفتار

گرائی - مدل‌های ترکیبی

رفتار سازمانی و تحول و تغییر در سازمان

- تغییرات اجتماعی و اقتصادی

- تغییرات مشی

- نحوه برخورد با مقوله تغییرات سازمانی در رابطه با محیط الگوهای هدایت سازمانی

- مدل‌های متداول هدایت سازمانی

- مدل‌های پیشنهادی اومانیست‌ها

مدلهای هدایت سازمانی در رابطه با :

۱ - رضایت و بهره‌وری شغلی

۲ - گروه و پویایی آن

هدایت فرد و جامعه سازمانی از دیدگاه ارزشی اسلام

حقوق و مقررات مدنی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: کلیات حقوق

هدف: آشنا شدن دانشجویان با عقود و تکالیف و الزامات اشخاص حقیقی

و حقوقی نسبت آن

سر فصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری و ۳۲ ساعت عملی)

کلیات عقود و تعهدات و الزامات:

اقسام عقود و معاملات (عقود لازم - جایز - خیار - منجز - معلق) شرایط اساسی برای صحت معامله (قصد و رضای طرفین - عیوب رضا - اشتباه - اکراه - اهلیت طرفین - مورد معامله - جهت معامله) اثر معاملات نسبت به متعاقبین و اشخاص ثالث - خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات - شرایطی که ضمن عقد می شود - اقسام شرط و احکام شرط - سقوط تعهدات (وفای بعهد - اقاله - ابراء - تبدیل تعهد) - تهاتر - و اقسام آن - مالکیت مافی الذمه - مرور زمان.

الزامات حاصله در نتیجه شبه عقد:

تادیه چیزی که مودی مدیون آن نمی باشد (ایفاء و ناروا) اداره اموال غیر بدون اجازه مالک - استیفاء از مال یا عمل غیر.

الزامات حاصله در نتیجه جرم یا شبه جرم:

غصب - اتلاف - تسبیب

عقود معینه:

بیع: احکام بیع، طرفین معامله - مبیع - آثار بیع (مالکیت مبیع و ثمن - ضمان درک - تادیه ثمن) خیارات و احکام - بیع شرط و احکام آن.
معاوضه - اجاره (اجاره اشیاء - عین مستاجر - وظایف موجر و وظایف مستاجر - انحلال عقد اجاره) شرکت - ودیعه - قرض وکالت - ضمان عقدی - حواله - صلح - رهن - شفعه.

مدیریت تولید و عملیات

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: پژوهش عملیاتی

هدف: آشنائی دانشجویان با مفاهیم و روشهای مدیریت در واحدهای تولیدی و خدماتی در جهت افزایش کارائی عملیات و کیفیت محصول (کالا یا خدمات) می باشد.

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- مدیریت عملیات
- ۲- راهبردهای (استراتژیهای) عملیات و مزیت‌های نسبی
- ۳- پیش بینی و مدل‌های آن
- ۴- طراحی محصول و فرآیندها
- ۵- ظرفیت عملیات (مدیریت تغییرات و مدل‌های برنامه ریزی ظرفیت)
- ۶- طراحی کارخانه و استقرار ماشین آلات و فرآیندها
- ۷- طراحی سفارش، استانداردهای عملیات و محصول و کارسنجی
- ۸- روش سنجی و زمان سنجی
- ۹- مدیریت پروژه و روشهای آن
- ۱۰- برنامه ریزی سیستمها
- ۱۱- برنامه ریزی عملیات
- ۱۲- مبانی برنامه ریزی و کنترل موجودیها (شامل JIT)
- ۱۳- مدیریت کیفیت
- ۱۴- تحلیل و کنترل کیفیت (شامل TQC)

روشهای تحقیق و مآخذ شناسی

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: آمار و کاربرد آن در مدیریت

هدف: آشناسازی دانشجویان با انواع روشهای تحقیق بنحویکه در آینده روح تحقیق در او تقویت شود و همچنین آمیختن نظریه با عمل بصوریکه دانشجو بداند از نظریه‌های آموخته شده در چه مواردی عملاً استفاده میتواند کرد.

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- شناخت روش عملی تحقیق
- ۲- شناخت مسئله یا مشکل به منظور آغاز تحقیق
- ۳- فرضیه سازی در باب علل بوجود آمدن مشکل
- ۴- انتخاب فرضیه مهم
- ۵- جمع آوری اطلاعات برای فرضیه مهم
- ۶- طبقه بندی اطلاعات جمع آوری شده
- ۷- تجزیه و تحلیل اطلاعات طبقه بندی شده
- ۸- تفسیر اطلاعات تجزیه و تحلیل شده
- ۹- طرز تهیه و نوشتن گزارش تحقیق یا کتاب

اصول حسابداری (۱)

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: هدف اصلی اولین درس حسابداری آشنا ساختن دانشجویان با مفاهیم حسابداری و نقش حسابداری در تهیه اطلاعات مفید در مورد سازمانهای اقتصادی است. در این درس دانشجویان با صورتهای مالی و تجزیه و تحلیل آن، تصمیم‌گیری در امور بازرگانی با استفاده از اطلاعات مالی داخل و خارج سازمان و بالطبع با طرز نگهداری دفاتر حسابداری که مبنای تهیه اطلاعات مالی است آشنائی پیدا کنند.

تاکید بر کاربرد و تفسیر اطلاعات حسابداری:

اطلاعات حسابداری مورد استفاده مدیران موسسات بازرگانی، سرمایه‌گذاران، بانکها، بستانکاران و ادارات مالیاتی می‌باشد. لذا در این برنامه نه تنها تاثیر معاملات مختلف تجاری در صورتهای مالی و مسائلی که در تفسیر اطلاعات حسابداری مورد نظر سرمایه‌گذاران و سایر افراد و موسسان است، بلکه نحوه استفاده از اطلاعات حسابداری در امر کنترل و برنامه ریزی عملیات بازرگانی که مورد نظر مدیریت می‌باشد نیز مورد توجه قرار گرفته است. علاوه بر این با توجه به توسعه و تکاملی که در سالهای اخیر در حسابداری پیدا شده، موضوعات جدید نیز در برنامه منظور گردیده و مباحثی که از اهمیت آنها کاسته شده حتی المقدور تلخیص گردیده است. مباحث مختلف اصول حسابداری در سه درس چهار واحدی در برنامه منظور گردیده است.

سر فصل درس (۶۴ ساعت)

- ۱- آشنائی با مفاهیم حسابداری
- ۲- ثبت فعالیت‌های مالی
- ۳- اصلاح حسابها و تهیه صورتهای مالی
- ۴- استفاده از کاربرد و انجام عملیات مربوط به بستن حسابها
- ۵- حسابداری در واحدهای تجاری بازرگانی
- ۶- موجودیهای نقدی (صندوق، تنخواه گردان، بانک)
- ۷- مطالبات (بدهکاران و اسناد دریافتی)
- ۸- موجودی کالا و قیمت تمام شده کالای فروش شده
- ۹- زمین و ساختمان و ماشین آلات (قیمت تمام شده، استهلاك عمر اقتصادی)

اصول حسابداری (۲)

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری ۱

هدف: آشنائی با اصول و مفاهیم حسابداری، سیستمهای دستی و ماشینی، حسابداری در شرکتهای غیر سهامی

سرفصل درس (۶۴ ساعت)

- ۱- سیستمهای حسابداری
- ۲- اصول و مفاهیم حسابداری
- ۳- کنترلهای داخلی
- ۴- حسابداری حقوق و دستمزد
- ۵- حسابداری شرکتهای عملی (مشارکت مدنی)
- ۶- حسابداری شرکتهای غیرسهامی (شرکتهای با مسئولیت محدود و تضامنی)
- ۷- تصفیه و انحلال شرکتهای غیر سهامی

اصول حسابداری (۳)

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری ۲

هدف: آشنائی با نحوه تشکیل و تهیه صورتهای مالی در شرکتهای سهامی و سیستمهای هزینه یابی تولید.

سرفصل درس (۶۴ ساعت)

- ۱- شرکتهای سهامی - سازمان و عملیات
- ۲- شرکتهای سهامی - حقوق صاحبان سهام، درآمد و هزینه و تهیه صورتحساب سود و زیان
- ۳- نحوه محاسبه مالیات بر درآمد شرکتهای سهامی
- ۴- تصفیه و انحلال در شرکتهای سهامی
- ۵- ورشکستگی و تجدید سازمان در شرکتهای سهامی
- ۶- افزایش و کاهش سرمایه (از طریق انتشار سهام جدید و یا تبدیل بدهیها)
- ۷- حسابداری شعب و مرکز
- ۸- تغییرات در حسابداری (تغییر روش و تغییر برآورد در حسابداری)

حسابداری میانه (۱)

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری ۳

هدف: هدفهای درس حسابداری میانه تا حدودی با هدفهای درس اصول حسابداری متفاوت است. این هدفها را می‌توان به صورت زیر خلاصه نمود:

۱ - افزایش قدرت و توانایی دانشجویان در تنظیم و بکار بردن اطلاعات تحلیلی و استفاده از تکنیکهای پیشرفته‌تر

۲ - ارائه دید وسیعتر به دانشجویان در بسیاری از مباحث حسابداری نظیر مباحث مربوط به دارائیهای ثابت یا حقوق صاحبان سهام.

۳ - به بحث گذاشتن تئوری‌ها و اصول حسابداری با دانشجویان در حسابداری و تجزیه و تحلیل مسائل خاصی که در اجرای این مفاهیم در حسابداری مالی مطرح می‌شود تاکید گردیده است. لذا در تدریس آن نباید صرفا به توضیح روشهای مورد قبول اکتفا نمود بلکه در این مرحله از آموزش حسابداری باید دانشجویان را به مشارکت در ارزیابی دقیق مفاهیم حسابداری تشویق کرد و آنان را از اختلاف نظرها و نارسائی‌هایی که در ساخت قدیمی و سنتی تئوری حسابداری وجود دارد آگاه ساخت. در عین حال لازم است که یک مبنای تحلیلی برای ارزیابی در اختیار دانشجویان قرار داد و آنان را به این امر واقف ساخت که بیشتر مسائل مورد اختلاف در حسابداری نهایتا ناشی از سوالات و مسائلی است که پاسخ دقیق و ساده‌ای برای آنها وجود ندارد.

در این درس نیز مانند درس اصول حسابداری نحوه استفاده از اطلاعات حسابداری به عنوان مبنائی برای تصمیم‌گیری مدیریت، صاحبان سهام، بستانکاران و سایر علاقه‌مندان به مطالعه صورتهای مالی و گزارشهای حسابداری مورد توجه می‌باشد، حسابداری میانه در دو درس ۴ واحدی را در این برنامه منظور گردیده است.

سرفصل درس (۶۴ ساعت)

۱ - بسط و تکامل حسابداری از جهات نظری و عملی

۲ - جریان عمل حسابداری

۳ - صورتحساب سود و زیان، گزارشی درباره نتایج عملیات

- ۴- تراز نامه: گزارشی درباره وضعیت مالی
- ۵- صندوق: گردش وجوه نقد و منابع ثانوی وجوه نقد
- ۶- مطالبات (بدهکاران و اسناد دریافتنی و سایر حسابهای مطالبات)
- ۷- بدهیهای جاری
- ۸- موجودیهای جنسی، قیمت تمام شده، فروض مختلف گردش هزینه
- ۹- موجودیهای جنسی، روشهای مخصوص ارزیابی
- ۱۰- موجودیهای جنسی: ارزیابی بر اساس تخمین
- ۱۱- دارائیهای ثابت (تهیه و از جریان خارج کردن آن)
- ۱۲- درائیهای ثابت (استهلاک و کاهش ذخیره منابع طبیعی)
- ۱۳- دارائیهای غیرمادی

حسابداری میانه (۲)

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری میانه ۱

هدف: تکمیل آموخته‌های قبلی و آشنائی کامل با حسابداری مالی

بخصوص در شرکتهای سهامی

سرفصل درس (۶۴ ساعت)

۱ - شرکتهای سهامی: سرمایه (حقوق صاحبان سهام و اجزاء تشکیل دهنده آن)

۲ - حق تقدم در خرید سهام و اوراق قرضه جدید توسط سهامداران

۳ - حق خرید سهام شرکت به مبلغ معین توسط مدیران به عنوان پاداش

۴ - سود تقسیم نشده و سود سهام

۵ - اوراق قرضه پرداختی

۶ - تغییرات در حسابداری: تهیه صورتهای مالی با استفاده از مدارک

ناقص

۷ - صورت تغییرات در وضعیت مالی

حسابداری پیشرفته (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری میانه ۲

هدف: هدف از درس حسابداری پیشرفته عبارت است از بررسی دقیق

تئوری و نحوه عمل حسابداری در مسائل پیشرفته حسابداری.

حسابداری پیشرفته اشکال خاص سازمانهای بازرگانی را مورد مطالعه قرار می دهد و دانشجویان را برای بکار بردن اصول اساسی حسابداری در مورد مسائل خاصی که در این قبیل سازمانها وجود دارد آماده می سازد. مباحثی که در حسابداری پیشرفته مورد مطالعه قرار می گیرد بطور کلی به دو قسمت تقسیم می شود، یکی موضوعات سنتی و قدیمی حسابداری پیشرفته نظیر مسائل خاص شرکتهای تضامنی و شرکتهای عملی، فروش اقساطی، کالای امانی و دیگری موضوعات بحث انگیزی که حرفه حسابداری را در سالهای اخیر تحت تاثیر قرار داده است. از جمله این موضوعات می توان حسابداری تمرکز منافع در مورد ترکیب شرکتهای، صورتهای مالی کوتاه مدت و بین دوره ای، پیش بینی های مالی، گزارشهای مالی بخشها و طرز تنظیم گزارشهای مالی در شرکتهای چند ملیتی و شیوه های جدید تبدیل ارزهای خارجی و تغییر ارزش اقلام دارائی با استفاده از تکنیکهای ارزیابی مستقیم و ارزش عادلانه را نام برد. در این درس همانند درس حسابداری میانه باید دانشجویان را به مشارکت در ارزیابی دقیق مفاهیم حسابداری تشویق کرد و آنان را از اختلاف نظرها و نارسائیهای که در ساخت قدیمی و سنتی تئوری حسابداری وجود دارد مطلع گردانید و در عین حال یک مبنای تحلیلی برای ارزیابی در اختیار دانشجویان قرار داد و آنان را به این موضوع واقف ساخت که بیشتر مسائل مورد اختلاف در حسابداری در نهایت امر به سوالات یا مسائلی ارتباط پیدا می کند که پاسخ دقیق و ساده ای برای آنها وجود ندارد در این درس مانند درس اصول حسابداری و حسابداری میانه نقطه نظرهای مدیریت در بحث از موضوعات مختلف مورد توجه قرار می گیرد و دانشجویان را در وراء اطلاعات حسابداری مورد بحث به تامل وا می دارد. حسابداری پیشرفته در دو درس سه واحدی در این برنامه منظور گردیده است.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- حسابداری تغییر سطح قیمتها و ارزش عادلانه
- ۲- ترکیب شرکتهای
- ۳- تهیه گزارشات بین دوره ای و پیش بینی های مالی
- ۴- ارزش فعلی مفاهیم و کاربرد
- ۵- حسابداری اجاره به شرط تملیک
- ۶- حسابداری فروش اقساطی و کالاهای امانی
- ۷- حسابداری معاملات سلف

حسابداری پیشرفته (۲)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری پیشرفته ۱

هدف: مباحث تکمیلی حسابداری پیشرفته ۱ می باشد

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- صورتهای مالی تلفیقی: در تاریخ ترکیب شرکتهای
- ۲- صورتهای مالی تلفیقی: بعد از تاریخ ترکیب شرکتهای
- ۳- صورتهای مالی تلفیقی: سود و زیان بین شرکتهای
- ۴- معاملات ارزی
- ۵- تبدیل صورتهای مالی خارجی به صورتهای مالی ایرانی

حسابداری صنعتی (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول حسابداری (۳)

هدف: هدف از درس حسابداری صنعتی آشنا ساختن دانشجویان با ماهیت هزینه‌ها و سایر اطلاعات اقتصادی و موارد استفاده مدیریت از این اطلاعات می‌باشد. در این درس مخصوصاً روی بسط و توسعه داخلی اطلاعات مربوط به قیمت تمام شده و نحوه استفاده از آن در امر تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی و کنترل عملیات در موسسات صنعتی تاکید گردیده است. بطور مشخص‌تر هدف این درس عبارت است از:

۱- آشنائی اجمالی با مفاهیم هزینه
۲- آشنائی با عوامل هزینه و سیستمهای مختلف محاسبه قیمت تمام شده
۳- آشنائی با نحوه استفاده از هزینه‌ها در ارزیابی اجرای عملیات و برنامه ریزی سود
۴- آشنائی با نحوه استفاده از هزینه‌ها در تصمیم‌گیریهای مدیریت
حسابداری صنعتی که در سه درس ۳ واحدی در برنامه منظور گردیده به دو بخش کلی زیر تقسیم می‌شود:

۱- بررسی روشهای اصلی حسابداری قیمت تمام شده که در آن تاکید بیشتر بر جمع‌آوری (و نه استفاده) اطلاعات مربوط به هزینه است و عمدتاً حاوی مباحث زیر می‌باشد:
- سیستم تعیین هزینه مراحل تولید - سیستم تعیین هزینه سفارشات - هزینه‌های استاندارد - هزینه یابی مستقیم
۲- بررسی بعضی از موارد استفاده مدیریت از اطلاعات حسابداری در برنامه ریزی، تصمیم‌گیری و کنترل که عمدتاً شامل مباحث زیر می‌باشد:
- طبقه‌بندی هزینه‌ها و تجزیه و تحلیل آنها - تجزیه و تحلیل هزینه، حجم، سود، بودجه‌بندی - حسابداری مسئولیتی - ارزیابی سود آوری فعالیتها - تجزیه و تحلیل هزینه‌های توزیع کالا - هزینه‌های مرتبط با تصمیم‌گیری - ارزیابی هزینه‌های سرمایه‌ای

سر فصل درس: (۴۸ ساعت)

۱- رشته حسابداری صنعتی، مفاهیم اصلی قیمت تمام شده و هزینه
۲- حسابهای تولید، صورت قیمت تمام شده کالای ساخته شده
۳- تعیین قیمت تمام شده واحد محصول (۱): سیستم تعیین هزینه مراحل تولید
۴- تعیین قیمت تمام شده واحد محصول (۲): موجودی کار در جریان
۵- مواد و دستمزد: تعیین هزینه و کنترل
۶- هزینه‌های غیر مستقیم تولید (۱): بودجه بندی و تخصیص هزینه‌های غیر مستقیم تولید
۷- هزینه‌های غیر مستقیم تولید (۲): ثبت هزینه‌های غیر مستقیم تولید، تجزیه و تحلیل و طرز بستن ما به التفاوت هزینه‌های غیر مستقیم تخصیص یافته و واقعی

حسابداری صنعتی (۲)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری صنعتی (۱)

هدف: هدف این درس در حسابداری صنعتی (۱) تشریح گردیده است

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- هزینه‌های استاندارد (۱): مفاهیم اساسی و تجزیه و تحلیل مغایرات
- ۲- هزینه‌های استاندارد (۲): حسابداری هزینه‌های استاندارد
- ۳- تعیین هزینه یابی مستقیم
- ۴- هزینه یابی مستقیم
- ۵- طبقه بندی هزینه‌ها و تجزیه و تحلیل آنها
- ۶- تجزیه و تحلیل هزینه - حجم - سود (۱): مفاهیم اساسی و محدودیتها
- ۷- تجزیه و تحلیل هزینه - حجم - سود (۲): تغییر در ترکیب هزینه‌ها، قیمت‌ها و ترکیب فروش

حسابداری صنعتی (۳)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابدای صنعتی (۲)

هدف: هدف این درس در حسابداری صنعتی (۱) تشریح گردیده است.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱ - تنظیم بودجه جامع (بودجه بندی جامع در موسسات تولیدی)
- ۲ - حسابداری مسئولیتی (حسابداری بر اساس مسئولیتهای معینه)
تنظیم گزارش جهت مدیریت
- ۳ - ارزیابی سودآوری فعالیتها، تجزیه و تحلیل سود غیر خالص، بازده سرمایه
- ۴ - تجزیه و تحلیل هزینههای توزیع کالا، گزارش میزان کمک در تحصیل سود (حاشیه کمک به سود) و کاربرد آن در مدیریت
- ۵ - هزینههای مرتبط با تصمیم‌گیری
- ۶ - برنامه‌ریزی هزینههای سرمایه‌ای

حسابرسی (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری (۳)

هدف: منظور از حسابرسی عبارت است از بررسی مستقل اسناد و مدارک و دفاتر حسابداری یک موسسه و اظهار نظر در مورد مطلوب بودن و قابلیت اعتماد گزارشهای مالی. هدف ما در این درس تکیه بر مفاهیمی است که با استفاده از آن دانشجویان بتوانند فلسفه و شرایط محیط را در حسابرسی بخوبی درک کنند بنابراین حرفه حسابداری عمومی یا حسابرسی بصورتی جامع مورد بررسی قرار می‌گیرد و در قسمت اول استانداردهای حسابرسی اخلاق حرفه‌ای، مسئولیت قانونی حسابرس، مطالعه و ارزیابی کنترل داخلی، ماهیت اسناد و مدارک استفاده از نمونه‌گیری آماری، کامپیوتر و حسابرسی و نحوه برنامه ریزی کار حسابرس به تفصیل مورد بحث واقع می‌شود. در قسمت دوم این درس تکنیکها و فنون حسابرسی به صورتی منظم و قابل فهم مورد بررسی قرار میگیرد.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- تاریخچه حسابرسی و زمینه‌های پیدایش آن
- ۲- سیر تکامل حرفه حسابرسی در دنیا و ایران (شامل آشنائی با انجمنهای حرفه‌ای)
- ۳- آشنائی با مفهوم شرکت بعنوان یک سیستم و تعمیم آن به سایر سازمانهای اقتصادی
- ۴- جایگاه حسابرسی در سازمانهای اقتصادی (تشریح مفهوم رسیدگی) و اظهار نظر
- ۵- نقش حسابرس در اقتصاد کشور
- ۶- انواع حسابرسان (و دلایل انتخاب هر یک)
- ۷- آشنائی با انواع گزارشات هیئت مدیره (گزارش مالی و فعالیتها)
- ۸- آشنائی با دوره عمل حسابداری (بعنوان مبنای تنظیم گزارش مالی هیئت مدیره)
- ۹- عوامل محیطی موثر بر دوره عمل حسابداری (استفاده کنندگان از صورتهای مالی، شرایط اقتصادی حاکم بر جامعه، ماهیت فعالیتها سازمان، مقیاسهای اندازه گیری)

- ۱۰- اشتباهات ممکن در تنظیم صورتهای مالی و خطرات ناشی از قبول صورتهای مالی حسابرسی نشده
- ۱۱- سیر تکامل شیوههای حسابرسی
- ۱۲- استانداردهای حسابرسی (عمومی، اجرای عملیات، گزارشگری) در حد اطلاعات کلی
- ۱۳- تشریح استانداردهای عمومی
- ۱۴- ضوابط و موازین حرفه‌ای حسابرسی
- ۱۵- اخلاق حرفه‌ای حسابرس (نحوه برخورد با شرکت، سایر حسابرسان، اشخاص ثالث)
- ۱۶- مسئولیتهای قانونی حسابرس (در مقابل شرکت، مراجع قانونی، اشخاص ثالث و انجمنهای حرفه‌ای)
- ۱۷- صلاحیتهای لازم برای احراز سمت حسابرس (تخصصی، تکنیکی، حرفه‌ای)
- ۱۸- مراقبتهای تخصصی و حرفه‌ای در طول مراحل انجام حسابرسی
- ۱۹- سازمان اداری موسسات حسابرسی
- ۲۰- تشریح استانداردهای اجرای عملیات (در حد آشنائی با کلیات)
- ۲۱- مراحل برنامه ریزی کار حسابرسی (اولین استاندارد اجرای عملیات)
- ۲۲- آشنائی با پرونده‌ها، مدارک، برنامه‌ها، پرسشنامه‌ها و انواع کاربرگهای حسابرسی
- ۲۳- آشنائی اولیه با مفاد دومین استاندارد اجرای عملیات (بررسی کنترلهای داخلی) بررسی تفصیلی در حسابرسی (۲)
- ۲۴- تشریح سومین استاندارد اجرای عملیات شامل:
- الف- شواهد و مدارک مورد استناد حسابرسی
- ب- روشهای حسابرسی (روشهای متعارف و سایر روشهای حسابرسی)
- ۲۵- آزمونهای حسابرسی - آزمون رعایت روشها، آزمون محتوا (جزئیات و تحلیلی)
- ۲۶- نمونه گیری آماری و کاربرد آن در حسابرسی
- ۲۷- آشنائی با استانداردهای گزارشگری (در حد تشریح) مفاهیم اولیه موجود در استانداردهای چهارگانه گزارشگری

U | : در مورد سایر رشته‌های مالی و غیر حسابرسی این درس با تعدیلاتی بطور فشرده‌تر تدریس خواهد گردید.

حسابرسی (۲)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری میانه (۱) و حسابرسی (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان با نحوه بررسی سیستم کنترل‌های داخلی در شرکتها و سازمانهای اقتصادی (با توجه به دومین استاندارد اجرای عملیات حسابرسی) می‌باشد.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- مراحل مختلف بررسی سیستم کنترل‌های داخلی
- ۲- درک و ثبت سیستم کنترل‌های داخلی (روشهای مختلف ثبت سیستم) و نحوه بایگانی آن
- ۳- آزمایش صحت ثبت سیستم و نحوه بایگانی آن
- ۴- ارزیابی سیستم کنترل‌های داخلی
- ۵- پرسشنامه کنترل‌های داخلی، طرح کلی، نحوه تنظیم و تکمیل
- ۶- نحوه برخورد حسابرسی با پاسخهای دریافت شده در پرسشنامه کنترل‌های داخلی
- ۷- نحوه انعکاس موارد عدم وجود کنترل در صورت خلاصه نقاط ضعف
- ۸- نحوه تنظیم برنامه رسیدگی عملیاتی (آزمونهای رعایت روشها) جهت بررسی میزان صحت و تداوم اجرای کنترل‌های داخلی موجود
- ۹- نحوه انعکاس موارد عدم اجرای کنترل‌های داخلی در صورت خلاصه نقاط ضعف
- ۱۰- جمع بندی نقاط ضعف کنترل‌های داخلی (و تأثیر آن بر رسیدگیهای اثباتی)
- ۱۱- نحوه تنظیم نامه مدیریت
- ۱۲- بررسی سیستم کنترل‌های داخلی در مورد سیستمهای مکانیزه مالی (حسابرسی کامپیوتر)

توضیح: حداقل ۱۰ وقت کلاس جهت طرح و حل مسائل کاربردی اختصاص خواهد یافت و همچنین دانشجویان میبایست عملیات فوق را برای یک سیستم نمونه (واقعی یا فرضی) تحت نظر مدرس، انجام دهند.

اصول و مبانی تنظیم بودجه دولتی

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اقتصاد (۲)

هدف: آشنائی با مفاهیم بودجه و جنبه‌های عملی و نظری آن، درک مسائل و مشکلات اساسی مربوط به درآمدها و مخارج دولتی و رابطه آنها با هم، اصول برنامه ریزی برای عملکرد مالی دولت و بررسی آثار فرهنگی - اجتماعی - اقتصادی حرکات مالی دولت، هدفهای اساسی این درس را تشکیل می‌دهند.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

اصول و مفاهیم جدید بودجه، ماهیت کلیات و تعاریف بودجه، مراحل یا گردش بودجه، اجرا و رسیدگی بر اجرای بودجه، کنترل و روشهای کنترل بودجه، نقش ماکرواکنومیک بودجه و برنامه ریزی اقتصادی سیاست مالی و نقش مالی بودجه، طبقه‌بندی عملیات در بودجه، طبقه بندی درآمدها و هزینه‌های عمومی. طبقه بندی سازمانی و اقتصادی بودجه، روشهای تنظیم بودجه، بودجه متداول، بودجه برنامه‌ای و بودجه عملیاتی و بودجه بر مبنای صفر (ZBB)، نقش بودجه در بهبود مدیریت، بودجه و حسابداری، تاریخچه تحولات بودجه نویسی در ایران، سازمانها و موسسات بودجه‌ای، بودجه شرکتهای دولتی، مشکلات اساسی بودجه نویسی در کشورهای در حال توسعه.

حسابداری دولتی (۱)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری (۱) و اصول و مبانی تنظیم بودجه دولتی
هدف: آشنائی با سیستم حسابداری دستگاههای اجرایی (وزارتخانه‌ها، سازمانهای دولتی، موسسات دولتی و دستگاههای اجرایی محلی) و تهیه و تنظیم حساب ماهیانه و نهائی توسط دستگاههای مزبور. به منظور استفاده در تهیه و تنظیم صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

الف - مباحث نظری:

- کلیات.

- موازین و استانداردهای حسابداری بخش عمومی.
- مروری بر بودجه و حسابداری بخش عمومی.
- آشنائی با وظایف و نقش دستگاههای اجرایی در مراحل گردش بودجه (درون سازمانی و برون سازمانی).
- طبقه‌بندی‌ها و نشانه‌گذاری و تعیین سرفصل حسابها.

ب - مباحث عملی:

- روشهای حسابداری بخش عمومی و مراحل طرح و تنظیم حسابداری
- روش نگاهداری حساب مستقل اعتبارات جاری و ردیفهای عمومی به روشهای نقدی، نیمه تعهدی و متداول و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل سنواتی اعتبارات جاری و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل درآمدها اعم از درآمد عمومی و اختصاصی و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل سایر منابع و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل وجوه سپرده و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل بازنشستگان و موظفین و بستن حسابها در پایان سال.
- روش نگاهداری حساب مستقل اوراق بهادار و بستن حسابها در پایان سال.

حسابداری دولتی (۲)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری دولتی (۱)

هدف: در امتداد و تکمیل مباحث و اهداف مندرج در حسابداری دولتی (۱)

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- تعاریف.

- روش نگاهداری حساب مستقل اعتبارات عمرانی و تعهدات آن و بستن

حسابها.

- روش نگاهداری سایر گروه حسابهای مورد عمل ذیحسابها

- عملیات حسابداری عاملین ذیحساب بر مبنای روش تنخواه گردان

- عملیات حسابداری مربوط به خزانه و نمایندگی خزانه در استانها،

گزارشات ماهیانه، سالیانه خزانه و گزارش نقدی خزانه.

- آشنائی با فرمها و دفاتر و گزارشهای مالی.

زبان تخصصی حسابداری (۱)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان عمومی و اصول حسابداری (۱)

هدف: آموزش لغات، اصطلاحات و متون از منابع متداول رشته‌های مختلف مدیریت (مدیریت دولتی، مدیریت بازرگانی، و حسابداری و حسابرسی) به منظور توسعه معلومات دانشجویان جهت استفاده از منابع علمی و فنی رشته تحصیلی مربوط به زبان انگلیسی به ترتیبی که دانشجویان بتوانند با سرعتی متناسب، متون مربوط به رشته تحصیلی خود را بخوانند و در حد مطلوب مفاهیم آن را درک کنند.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

متون، اصطلاحات و لغات منتخب از منابعی مانند:

1. *Principles of Business Administration.*
2. *Principles of Accounting.*
3. *Principles of public Administration.*

زبان تخصصی حسابداری (۲)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: زبان تخصصی حسابداری (۱)

هدف: آموزش لغات، اصطلاحات و متون از منابع متداول رشته‌های مختلف مدیریت (مدیریت دولتی، مدیریت بازرگانی و حسابداری و حسابرسی) به منظور توسعه معلومات دانشجویان جهت استفاده از منابع علمی و فنی رشته تحصیلی مربوط به زبان انگلیسی را به ترتیبی که دانشجویان بتوانند با سرعتی مناسب متون مربوط به رشته تحصیلی خود را بخوانند و در حد مطلوب مفاهیم آن را درک کنند.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

متون، اصطلاحات و لغات منتخب از منابعی مانند:

1. *Principles of Business Administration.*
2. *Principles of Accounting.*
3. *Principles of public Administration.*

حسابرسی دولتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابرسی (۱) و حسابداری دولتی (۲)

هدف: آشنائی با مباحث نظری و عملی حسابرسی دولتی براساس قوانین و مقررات مالی و محاسباتی کشور

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

الف - مباحث نظری:

- کلیات: نقش و هدف حسابرسی در ساختار نظام مالی کشور.
- آشنائی با سازمانهای حسابرسی در ایران و خارج از کشور.
- انواع روشهای حسابرسی دولتی.
- موازن و استانداردهای حسابرسی دولتی و ویژگیهای نظارت و کنترل مطلوب.
- کنترلهای حسابداری.
- کنترلهای حسابداری بر اموال؛ اعتبارات، تخصیص اعتبارات تعهدات و هزینه‌ها.
- کنترلهای داخلی: تعریف، اهداف و استقرار کنترل داخلی در بخش عمومی.
- اصول کنترلهای داخلی و روشهای ارزیابی آن در بخش عمومی.
- روشهای بهینه کنترلهای داخلی.
- شواهد و مدارک و تکنیکهای حسابرسی دولتی.

- مباحث عملی:

- برنامه حسابرسی صورتهای مالی (اعتبارات جاری - طرحهای عمرانی - درآمدها و سایر گروه حسابها) دستگاههای اجرایی مشمول قانون محاسبات عمومی کشور.
- برنامه حسابرسی صورتهای مالی سایر دستگاههای بخش عمومی.

مدیریت مالی (۱)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: حسابداری صنعتی (۲)

هدف: هدف این درس تعلیم روشها و تکنیکهای متداول به دانشجویان است تا بتوانند با بهره‌برداری از آن در تصمیم‌گیریهای مالی، در سطح مدیران مالی موسسات انجام وظیفه نمایند. بطور علمی، در اداره امور سازمانهای بازرگانی تنها انجام شرح وظایف مربوط به مدیران مالی کافی نیست. تکنیکها و روشهای متداول مالی یکی از مهمترین ابزارهایی است که مدیران مالی موسسات باید بتوانند در حفظ و حراست و بکار گرفتن منابع مالی موسسات خصوصی و یا ملی شده که جزء منابع ملی جامعه است حداکثر کارآئی را داشته باشند.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

آشنائی با مدیریت مالی - تجزیه و تحلیل گزارشهای مالی با استفاده از نسبتهای مالی - پیش‌بینی سود در رابطه با فعالیت تولید و فروش و استفاده از تکنیک نقطه سربسر - پیش‌بینی نیازهای مالی:

بودجه بندی - نقش بهره در تصمیمات مالی - تصمیمات سرمایه‌گذاری و تخصیص منابع مالی در شرایط معلوم و نامعلوم (بطور خلاصه) - خط مشی و مدیریت اقلام سرمایه در گردش - عامل بهره در تصمیم‌گیریهای مالی - ساختمان مالی - موارد استفاده از اهرم مالی - هزینه‌های سرمایه‌ای - سیاست تقسیم سود سهام و تأمین مالی داخلی.

بررسی و تحلیل قوانین و مقررات مالی دولتی (۱)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: کلیات حقوق

هدف: آشنائی دانشجویان با مفاهیم و اصطلاحات مالی و محاسباتی که در عمل با آن مواجه میشوند و همچنین مواردیکه در حسابداری دولتی ایران کاربرد دارد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

- تعاریف و فرق بین انواع تنخواه گردان با توجه به مفاهیم قانونی آنها
- تعاریف و مبانی قانونی پیش پرداخت و علی الحساب و انواع درآمدها و مقایسه آنها
- فرق بین دیون با محل و بلامحل از دیدگاه قوانین و مقررات محاسباتی و چگونگی پیش بینی آن در قانون بودجه سالانه کل کشور
- تعاریف ذیحساب، عامل ذیحساب و امین اموال و فرق آنها با هم با توجه به مبانی قانونی آن

- هدف از تعیین و انتصاب ذیحساب توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی (بررسی اصل ۵۳ قانون اساسی، قانون ایجاد وزارت امور اقتصادی و دارائی و وظایف نظارت مالی (فصل سوم - قانون محاسبات عمومی) که قانونگذار به عهده این وزارت محول نموده است.

- بررسی معاملات دولتی و آئین نامه مربوطه

- بررسی اموال دولتی و آئین نامه مربوطه

- بررسی سایر مواد قانون محاسبات عمومی کشور که ارتباط تنگاتنگ با عملیات مالی و محاسباتی کشور دارد

بررسی و تحلیل قوانین و مقررات مالی دولتی (۲)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: بررسی و تحلیل قوانین و مقررات مالی دولتی (۱)

هدف: آشنائی دانشجویان با بکارگیری اصول و مفاهیم و کاربردهای حسابداری دولتی در مقررات و قوانین مالی حاکم در یک جامعه و بالعکس. مانند قانون محاسبات عمومی و غیره می‌باشد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

الف - بررسی فنی و اجرائی مباحثی مانند طرحهای عمرانی و قانون محاسبات عمومی و غیره.

ب - نقش مسائل حسابداری دولتی در مقررات مزبور

ج - روشهای بکارگیری و تلفیق حسابداری دولتی با مقررات قانونی

د - ویژگیهای قانون محاسبات عمومی

هـ - بررسی مسئولیت‌ها و وظایف اجرائی ذیحسابان

و - بررسی چگونگی ارتباط ذیحسابان با مشکلات و مسائل مالی یک سازمان با شرکت

دولتی در راستای بهبود این مسائل

مدیریت مالی دولتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری دولتی (۲) و مدیریت مالی (۱)

هدف: آشنا نمودن دانشجویان با مبانی و اصول مدیریت مالی و روشها و تکنیکهای متداول، منابع و مصارف بودجه دولتی و عملکرد آن، تا با بهره‌گیری از آن مدیر مالی را در اتخاذ تصمیم‌گیری دهد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بخش ۱:

دید کلی از امور مالی، تجزیه و تحلیل، برنامه ریزی و کنترل .
- قلمرو و طبیعت اداره امور مالی - برنامه ریزی مالی (بودجه بندی) و کنترل آن.
- تجزیه و تحلیل گزارشات مالی با استفاده از نسبتهای مالی - موارد استفاده از اهرم مالی - هزینه‌های سرمایه‌ای.

بخش ۲:

مروری بر نظام مالی کشور - شناخت ساختار صورت‌حساب عملکرد مالی ماهانه و نهائی دستگاههای غیر مشمول قانون محاسبات عمومی - شناخت ساختار صورت‌حساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور و گزارش تفریغ بودجه - بررسی حدود دستگاههای اجرائی که در مراحل گردش بودجه دخالت دارند. بررسی و تجزیه و تحلیل نسبت‌های اعتبارات جاری و عمرانی و انواع درآمدهای مندرج در قانون بودجه - بررسی و تجزیه و تحلیل گردش بودجه - شناخت ساختار برنامه پنجساله توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی و تجزیه و تحلیل نسبت‌های آن و ارتباط آن با توجه به بودجه سالانه کل کشور.

بودجه شرکتهای دولتی

تعداد واحد: (۱)

نوع واحد: عملی

پیشنیاز: اصول تنظیم و کنترل بودجه دولتی

هدف: تجزیه و تحلیل نظام بودجه‌ای شرکتهای دولتی با تاکید بر جنبه‌های کاربردی و

عملی آن

سرفصل درس: (۳۲ ساعت عملی)

فصل اول - کلیات :

- دولت و بخش دولتی

- عملیات بخش دولتی

- سازمان بخش دولتی

فصل دوم - تعاریف :

- تعریف بودجه

- تعریف قانونی بودجه کل کشور

- اجزاء بودجه کل کشور

بودجه عمومی دولت

بودجه شرکتهای دولتی

بودجه سایر سازمانها

- تعریف اصطلاحات بودجه‌ای مربوط به شرکتهای دولتی

فصل سوم - ماهیت عملیات شرکت دولتی

فصل چهارم - ارکان و تشکیلات شرکت دولتی

فصل پنجم - خلاصه بودجه شرکت دولتی

فصل ششم - بودجه جاری

- درآمدها

- هزینه‌ها

- هزینه‌های تولید

- هزینه‌های توزیع و فرش

- هزینه‌های اداری

- استهلاك

- سود (زیان) ویژه عملیات
- سایر دریافتها
- سود (زیان)
- حساب تقسیم سود
ذخیره مالیاتی
سود سهام
اندوخته قانونی
اندوخته سرمایه‌ای
- منابع تأمین زیان
استفاده از ذخائر سال
کاهش دارائی‌های جاری
کمک از محل درآمدهای جاری
کمک از محل درآمدهای عمومی دولت

فصل هفتم - بودجه سرمایه‌ای :

- منابع

ذخائر و اندوخته‌ها
وام داخلی از سیستم بانکی
وام از سایر منابع
سایر دریافتها
کمک از محل درآمد عمومی

- مصارف

هزینه‌های سرمایه‌ای :

ساختمان و تأسیسات
ماشین آلات
ابزار کار فنی
وسائط نقلیه
اثاثه و لوازم اداری
سرمایه گذاری در سایر موسسات

باز پرداخت وامها:

بازپرداخت وام داخلی به سیستم بانکی
بازپرداخت وام به سایر منابع
افزایش یا کاهش دارائیهای جاری

حسابداری دولتی تطبیقی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری دولتی (۲)

هدف: آشنائی دانشجویان با نظامهای حسابداری بخش عمومی در کشورهای پیشرفته که بطور فدرال و یا غیر متمرکز اداره می‌شود و تطبیق آن با نظام مالی کشور، به منظور دستیابی به یک سیستم حسابداری دولتی مطلوب مطابق با قوانین و مقررات مالی و امکانات کشور.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

بررسی مبانی قانونی دستگاههای بخش عمومی و جایگاه هر یک از آنها در قانون بودجه سالانه کل کشور - بررسی استانداردهای حسابداری دولتی و تطبیق هر یک از آنها با نظام مالی کشور و طرح نارسائی‌هایی که در این زمینه موجود است و ارائه راه‌حلهای مناسب با مقتضیات نظام اداری و مالی کشور - انواع حسابهای مستقل در ایران و مقایسه تطبیقی آن با سایر کشورهای پیشرفته - بررسی و تطبیق بین سیستم حسابداری دولتی با توجه بروشهای نقدی، نیمه تعهدی، تعهدی ساده و تعهدی کامل - بررسی تطبیقی سیستمهای دستگاههای اجرائی در نظامهای اداری متمرکز و غیر متمرکز - حسابداری خزانه‌داری کل در نظامهای اداری متمرکز و غیر متمرکز - بررسی تطبیقی نگهداری حساب اموال در کشورهای پیشرفته با ایران - بررسی تطبیقی وامهای بلند مدت و بازپرداخت آن در کشورهای پیشرفته با ایران

- بررسی تطبیقی گزارشات صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور و کشورهای پیشرفته با ایران.

حسابداری مالیاتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: حقوق تجارت و حسابداری (۲)

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با انواع مالیاتهای مستقیم و نحوه محاسبه آن و مقررات مربوط به طرز تنظیم اظهار نامه مالیاتی

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

باب اول: اشخاص مشمول مالیات

باب دوم: مالیات بر دارائی

فصل اول: مالیات سالانه املاک و نحوه محاسبه آن

باب سوم: مالیات بر درآمد

فصل اول: مالیات بر درآمد املاک و نحوه محاسبه آن

فصل سوم: مالیات بر درآمد حقوق و نحوه محاسبه آن

فصل پنجم: مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

فصل هفتم: مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف

باب چهارم: در مقررات مختلفه

فصل اول: معافیتها

فصل چهارم: مقررات عمومی

فصل پنجم: وظایف

باب پنجم: سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی

فصل اول: مراجع تشخیص مالیات و وظایف و اختیارات آنها

فصل سوم: مرجع حل اختلاف مالیاتی

فصل چهارم: شورایعالی مالیاتی و وظایف آن

مباحث جاری در حسابداری دولتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری دولتی (۲)

هدف: ایجاد انگیزه به منظور تفکر و تعمق دانشجو در مسائل مربوط به امور مالی که در شرایط واقعی دستگاههای اجرایی به ویژه موارد غامض و پیچیده قانونی و سیستم مالی که عملاً طی سال در ذیحسابیها حادث میشود.

قضایا و مسائل مربوط طوری طرح و تنظیم شده که در حد مقدور محیط کار ذیحسابی مجسم شود.

مسائل و موارد مستخرجه از محیط کارورزی نشأت گرفته و در کلاس طرح خواهند شد. در نتیجه دانشجو با طرح مواردیکه در ذیحسابیها مواجه میشوند راهنماییهای لازم توسط استاد بعمل خواهد آمد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

- ۱- طرح و بررسی گزارشات تهیه شده از سیستم حسابداری که طی سال مالی در محیط کار ذیحسابی در جریان است و در مواردی کارشناسان را با مشکل مواجه مینماید و ارائه راه حل مناسب توسط استاد مربوط.
- ۲- طرح و بررسی مشکلات ناشی از قوانین و مقررات مالی و محاسباتی کشور در رابطه با سیستم حسابداری که طی سال ذیحسابی با مشکل مواجه می نماید و ارائه راه حل مناسب توسط استاد مربوط.

کلیات قوانین و مقررات مالی دولتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: کلیات حقوق

هدف: آشنائی دانشجویان حسابداری با گرایش مالیاتی، با اصول و مبانی قانونی که در حسابداری دریافتها و پرداختها بخش عمومی مورد عمل قرار میگیرد.

به منظور تأمین هدف فوق، در این درس سعی میشود دانشجویان با مبانی قانونی مطالبی که در تدریس حسابداری دولتی (۲) موثر و لازم است آمادگی پیدا نمایند. مباحثی که در این درس مورد مطالعه و بررسی قرار میگیرد عبارتند از: آشنائی با قوانین مالی و محاسباتی کشور شامل: قانون محاسبات عمومی، قانون دیوان محاسبات، قانون برنامه و بودجه، قانون بودجه سالانه کل کشور و کاربرد هر یک از آنها در مراحل گردش بودجه.

سرفصل درس: (32 ساعت)

الف - بررسی و تجزیه و تحلیل مواد در رابطه با تعاریف مندرج در قانون محاسبات عمومی شامل:

- بودجه و اجزا و ساختار تشکیل دهنده آن - دستگاه اجرائی و اجزای تشکیل دهنده آن (وزارتخانه، موسسه، شرکت دولتی موسسات و نهادهای عمومی) با توجه به تعاریفی که در قوانین دیوان محاسبات و برنامه و بودجه و استخدام کشوری از دستگاه اجرائی بعمل آمده و مقایسه آنها.

- سال مالی با توجه به اصل سال مالی که از مبانی زیربنائی اصول حسابداری است. اعتبار، دیون بلامحل، مواد هزینه، انواع درآمدها (عمومی، اختصاصی، شرکتهای دولتی) مقایسه درآمدها با تعاریفی که از درآمد بخش خصوصی بعمل آمده است با دریافتهای دولت، سایر منابع وجوه عمومی.

- انواع تنخواه گردانها (خزانه، حسابداری، استان، پرداخت سپرده، بازنشستگان و موظفین اوراق بهادار) و مقایسه آنها با تنخواه گردان بخش خصوصی - پیش پرداخت و علی الحساب.

- اختیارات و مسئولیتهای اجرائی بودجه (ذیحساب، معاون ذیحساب، امین اموال، کارپرداز، عامل ذیحساب) دلایل قانونی که ذیحساب توسط وزارت امور اقتصادی و دارائی منصوب می شود.

ب- بررسی و تجزیه و تحلیل مواد قانونی اجرای بودجه

- وصول درآمدها و سایر وجوه و انتقال آن به خزانه، انجام هزینه و مراحل انجام خرج، حدود اختیارات و مسئولیت مقامات در مراحل انجام خرج.

د- بررسی و تجزیه و تحلیل مواد قانونی معاملات دولتی

- قانون معاملات دولتی، مناقصه و مزایده، ترک مناقصه، اختیارات و مسئولیت مسئولین ذیصلاح در رابطه با معاملات دولتی، آیین نامه معاملات دولتی.

ج- تجزیه و تحلیل مواد قانونی اموال دولت

- حدود و اختیارات و مسئولیت دستگاههای اجرائی در رابطه با اموال حدود و اختیارات و مسئولیت وزارت امور اقتصادی و دارائی در رابطه با اموال

ح- تجزیه و تحلیل و بررسی مواد در رابطه با صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور

- حدود و اختیارات و مسئولیت دستگاههای اجرائی برای تهیه و تنظیم صورتحساب، حدود و اختیارات و مسئولیت وزارت امور اقتصادی و دارائی برای تهیه و تنظیم صورتحساب عملکرد بودجه کل کشور.

مبانی مالیات

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حقوق تجارت

هدف: آشنائی دانشجویان با مفاهیم، مبانی و تعاریف مالیات و سیر تاریخی آن در ایران می‌باشد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

الف: اصول مربوط به وضع و اجرای مالیاتها

تعریف حقوق مالی. اصول قانون اساسی مربوط به مالیاتها، اعمال قدرت مالیاتی (جلب همکاری مودیان مالیاتی). فرهنگ مالیاتی، تشخیص مالیاتی و مدارک و اطلاعات مربوط به مبانی تشخیص، ضمانت اجرای برگ تشخیص و چگونگی وضع جرائم، چگونگی مبانی وضع قوانین و ضرایب مالیاتی - مواعد پرداخت مالیاتی - نقش خزانه داری کل در امور مالی.

ب: تاریخچه قوانین مالیاتی ایران

قبل از اسلام تا دوره قاجار - دوره قاجاریه - قبل از انقلاب - ماموریت میلسپو و اقدامات او - قانون مالیات بر درآمد سالهای ۱۳۰۹ - ۱۳۱۲ - ۱۳۲۲ - ۱۳۲۴ - تعریفی از قانون مالیات بر درآمد سال ۱۳۳۴ - قانون اصلاحی مالیات بر درآمد سالهای ۳۸ و ۳۹. قانون پیشه‌وران و قوانین مصوب ۱۳۴۴ - قانون مالیاتهای مستقیم اسفند ماه ۱۳۴۵ و اصلاحیه‌های آن مصوب سالهای ۴۸ و ۴۹. مقایسه قانونهای فوق‌الذکر و میزان موفقیت یا با عدم موفقیت هر یک از آنها در زمینه‌های مستغلات، مشاغل، کشاورزی، اشخاص حقوقی و سهل الوصول بودن هر یک نسبت به دیگری.

تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۱)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مبانی مالیات

هدف: آشنائی دانشجویان با قسمتی از مقررات مالیاتی (مالیاتهای مستقیم) جاری کشور و تجزیه و تحلیل آن. بنحویکه آگاهی مناسبی از مقررات مالیاتهای مستقیم نحوه اجرای آن، وظایف قانونی مأمورین تشخیص و سایر مأمورین مالیاتی کسب نمایند.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

توجه: سرفصل دروس بر مبنای قانون مالیاتی مستقیم فعلی و اصلاحات انجام شده است بدیهی است در صورتیکه مقررات مالیاتی در آینده تغییر نماید سرفصل دروس نیز به تناسب تغییر داده خواهد شد.

- ۱- تشریح مختصر دلایل اقتصادی و اجتماعی و سیاسی وصول مالیات
- ۲- تشریح مختصر انواع مالیات (مالیاتهای مستقیم و غیر مستقیم) و تفاوتهای آنها از جهت اقتصادی و اداری.
- ۳- شرح مختصر سابقه تاریخی و چگونگی تهیه و تدوین و تصویب قانون مالیاتهای مستقیم فعلی.
- ۴- طبقه بندی منابع مالیاتهای مستقیم بر اساس قانون مالیاتهای مستقیم مصوب ۶۶/۱۲/۳ و اصلاحیه مصوب ۷۱/۲/۷ شامل (مالیات سالانه املاک - مالیات مستغلات مسکونی خالی - مالیات اراضی بایر - مالیات ارث - حق تمبر) و زیر مجموعه مالیات بر درآمد شامل (مالیات بر درآمد املاک، مالیات بر درآمد کشاورزی، مالیات بر درآمد حقوق، مالیات بر درآمد مشاغل اشخاص حقیقی - مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی، مالیات بر درآمد اتفاقی، مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف درآمد)
- ۵- باب اول قانون مالیاتهای مستقیم - اشخاص مشمول مالیات - اشخاص غیر مشمول مالیاتهای مستقیم (مواد ۱ و ۲)
- ۶- شرح مالیات سالانه املاک، مواد ۹ - ۳ با تاکید و توصیف بیشتر مواد ۸ و ۹ تشریح ماده ۱۶۴ (ارزش معاملاتی املاک) بعنوان پایه و مبنای تعیینی ارزش املاک در مورد سایر منابع مالیاتی - ذکر مثال
- ۷- شرح مالیات مستغلات مسکونی خالی مواد، (۱۱ - ۱۰) ذکر مثال

- ۸- شرح مالیات اراضی بایر، مواد ۱۶ - ۱۲
- ۹- شرح مالیات بر ارث مواد ۴۳ - ۱۷ با تاکید بر وظایف مأمورین تشخیص به ویژه ممیز مالیاتی و سرممیز مالیاتی - حل چند مسئله در مورد مالیات بر ارث
- ۱۰- شرح مقررات حق تمبر، مواد ۵۱- ۴۴
- ۱۱- توصیف مالیات بر درآمد بطور کلی و طرق مختلف تحصیل درآمد (درآمد حاصل از سرمایه تنها - درآمد حاصل از کار تنها، درآمد حاصل از تلفیق کار و سرمایه، سایر درآمدها)
- ۱۲- مالیات بر درآمد املاک - مقررات مواد ۸۰- ۴۲ شامل مالیات بر درآمد اجاری مالیات نقل و انتقالات قطعی املاک
- مالیات حق واگذاری املاک - سایر درآمدهای حاصل از املاک
- انواع املاک از حیث اسناد مالکیت رسمی و عادی و عرف محلی و املاک موقوفه با تاکید بر وظایف قانونی مأمورین تشخیص.
- ۱۳- مالیات بر درآمد کشاورزی - توصیف معافیت مالیاتی. درآمد کشاورزی، انواع درآمدهای کشاورزی (مقررات ماده ۸۱)
- ۱۴- مالیات بردرآمد حقوق - مقررات مواد ۹۲ - ۸۲ تشریح معافیت‌های مالیاتی درآمد حقوق، نحوه محاسبه مالیات بردرآمد حقوق - وظایف پرداخت کنندگان حقوق - وظایف مأمورین تشخیص مالیات در مورد مالیات بردرآمد حقوق - حل چند مسئله مالیات حقوق.

تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۲)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۱)

هدف: این درس دنباله درس تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۱) می‌باشد.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

توضیح: بصدور صفحه اول شرح درس تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۱) توجه شود.

- ۱- مالیات بر درآمد مشاغل اشخاص حقیقی، شرح و توصیف ماده ۹۳ و تبصره‌های آن
- ۲- طرز تشخیص مالیات بر درآمد مشاغل اشخاص حقیقی که دفتر قانونی نگهداری می‌نمایند، توصیف ماده ۹۴
- ۳- شرح هزینه‌های قابل قبول و استهلاکات مواد ۱۵۱- ۱۴۷ با تاکید بر مشترک بودن موضوع با فصل مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
- ۴- توصیف دفاتر قانونی از نظر مالیاتی، ماده ۹۵ و تبصره‌های آن و شرح آئین نامه طرز نگهداری و تحریر و تنظیم دفاتر قانونی
- ۵- شرح اشخاص حقیقی که مکلف به نگاهداری دفاتر قانونی هستند، ماده ۹۶
- ۶- موارد تشخیص علی الراس (تشریح مفصل ماده ۹۲) و تاکید بر مشترک بودن این ماده با ماده ۱۰۶ فصل مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی
- ۷- مفهوم تشخیص علی الراس، مبنای تشخیص علی الراس - تشریح مقررات مواد ۱۵۴- ۱۵۲ با تاکید بر مشترک بودن بحث با فصل مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی در موارد تشخیص علی الراس
- ۸- شرح مقررات ماده ۹۸ و تبصره آن به منظور درک تشخیص علی الراس
- ۹- حل چند مسئله برای درک مفهوم تشخیص علی الراس از حیث انتخاب قرینه مناسب، چگونگی تعیین کمی قرینه
- ۱۰- شرح سایر مقررات مربوط به مالیات بر درآمد مشاغل اشخاص حقیقی تا ماده ۱۰۴
- ۱۱- مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی مواد ۱۱۸- ۱۰۵ شامل طرز تشخیص درآمد مشمول مالیات از روی دفاتر قانونی یا از طریق علی الراس - نحوه محاسبه مالیات بر درآمد با توجه به انواع اشخاص حقوقی از حیث تعلق تمام یا قسمتی از سرمایه آنها به دولت و یا

- شهرداریها و یا تعلق تمام سرمایه به بخش خصوصی - محاسبه درآمد و مالیات اشخاص حقوقی ایرانی غیر تجاری - محاسبه درآمد مالیات اشخاص حقوقی خارجی و موسسات مقیم خارج از ایران با شرح مقررات ماده ۱۰۷ و ماده ۱۱۳
- ۱۲ - حل چندین مسئله برای درک حالات مختلف محاسبات درآمد و مالیات
- ۱۳ - مبانی محاسبات مالیات اشخاص حقوقی منحل
- ۱۴ - شرح وظایف مأمورین تشخیص در مورد مالیات اشخاص حقوقی
- ۱۵ - نحوه محاسبه درآمد و مالیات اشخاص حقوقی در موارد خاص (موسسات بیمه)
- ۱۶ - مالیات بر درآمد اتفاقی مواد ۱۲۸ - ۱۱۹ شرح مقررات مربوط با ذکر مثال و حل مسئله
- ۱۷ - مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف مواد ۱۳۰ - ۱۲۹، شرح وظایف مأمورین تشخیص در مورد این مالیات و ذکر مثال
- ۱۸ - تشریح ماده ۱۳۱ (نرخ مالیات بر درآمد) و نحوه استفاده از آن
- ۱۹ - سال مالیاتی (شرح مقررات ماده ۱۵۵ و توصیف موارد استثنا)
- ۲۰ - شرح مختصر معافیهای مالیاتی، مواد ۱۴۶ - ۱۳۲
- ۲۱ - شرح مقررات عمومی با تاکید بر مواد ۱۵۶ و ۱۵۷ (مواد ۱۵۵ تا ۱۷۶)
- ۲۲ - شرح مختصر وظایف مودیان، مواد ۱۸۱ - ۱۷۷
- ۲۳ - شرح وظایف اشخاص ثالث، مواد ۱۸۸ - ۱۸۲ با تشریح و توصیف کامل ماده ۱۸۷ و نحوه اجرای آن
- ۲۴ - شرح تشویقات و جرایم مالیاتی، مواد ۲۰۲ - ۱۸۹ با تاکید بر نحوه محاسبه جرایم
- ۲۵ - ابلاغ اوراق مالیاتی، اهمیت ابلاغ صحیح، نکات مهم در ابلاغ اوراق مالیاتی، مواد ۲۰۹ - ۲۰۳
- ۲۶ - وصول مالیات، توضیح نکات مهم وصول مالیات، شرح ماده ۲۱۶ (مواد ۲۱۷ - ۲۱۰)
- ۲۷ - سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی، مواد (۲۷۱ - ۲۱۹)، شرح مواد با تاکید بر قسمتهای مهم و حائز اهمیت از حیث مأمورات تشخیص و مراجع حل اختلاف، تشریح روش انجام وظایف قانونی کمک ممیز، سرممیز، ممیز کل مالیاتی.

بررسیهای مالیاتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۲)

هدف: آشنائی دانشجویان با مباحث ماهوی در مورد مبانی مالیات، انواع منابع مالیات، نرخهای مالیات تجزیه و تحلیل روشهای تعیین مالیات با توجه به اوضاع و احوال و ساختار و منابع اقتصادی جامعه می باشد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

- ۱- تعریف مبنا یا پایه مالیات با ذکر مثال: وزن، حجم، بسته، درآمد، مصرف و غیره.
- ۲- تعریف نرخ مالیات، شرح انواع مالیات، شامل نرخ تناسبی، تصاعدی، تنازلی
- ۳- تفاوت نرخهای مذکور با تاکید بر مفاهیم نرخ متوسط - نرخ نهائی
- ۴- کاربرد نرخهای مختلف در شرایط معین و جوامع متفاوت از حیث اوضاع اقتصادی
- ۵- انواع منابع مالیاتی، شامل مالیات بر ثروت و دارائی، مالیات بر مصرف - مالیات بر درآمد - مالیات بر ارزش افزوده - شرح هر یک از منابع مالیاتی با عطف توجه به مالیاتهای ایران (اعم از مستقیم و غیر مستقیم)
- ۶- آثار و تبعات هر یک از انواع مالیاتها در جوامع توسعه یافته و در حال توسعه.
- ۷- مقایسه هر یک از انواع مالیات از جهت سهولت یا مشکلات وصول آنها.
- ۸- تعیین مبنای مالیات با توجه به آداب و رسوم و فرهنگ و عادات اجتماعی و شرایط اقتصادی.
- ۹- تعیین نرخ مالیات با توجه به نیازهای مالی دولت و ضرورت توسعه اقتصادی و رعایت عدالت اجتماعی.
- ۱۰- معافیتهای مالیاتی، شامل معافیت حداقل معیشت خانوار، معافیتهای منطقه‌ای، معافیتهای مهاجرتی، معافیتهای شغلی، معافیتهای توسعه‌ای خاص.
- ۱۱- روشهای تشخیص مالیات: شامل روش رسیدگی - روش علی الراس - روش قبول اظهارات مودی.
- ۱۲- روش رسیدگی به طریق نمونه‌ای، روشهای تشخیص مرسوم در ایران
- ۱۳- بررسی اجمالی منابع مالیاتی برخی از کشورها و سیستمهای تطبیقی

مباحث جاری در قوانین مالیاتی

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: تحلیل قوانین و مقررات مالیاتی (۲)

هدف: ایجاد انگیزه به منظور تفکر و تعمق در مسائل مربوط به مالیات در شرایط واقعی جامعه بویژه موارد غامض و پیچیده‌ای که در اجرای مقررات مالیاتی اعم از تشخیص مالیاتی و رسیدگی به اعتراضات مودیان، الزاماً باید سایر قوانین موضوعه مانند قانون مدنی، قانون ثبت، قانون تجارت، قانون مالک و مستأجر، قانون کار، قانون صادرات و واردات و سایر مقررات مورد توجه مجریان قانون واقع شود.

قضایای مربوط عموماً طوری تنظیم شده است که در حد مقدور شرایط محیط کار واقعی یک دستگاه و سازمان اجرائی مالیاتی مانند حوزه مالیاتی، هیئت حل اختلاف مالیاتی، اداره کل مالیاتی را برای دانشجو مجسم نماید.

در تهیه قضایا که مستخرج از شرایط واقعی است معلومات مکتسبه دانشجو در محیط کار احتمالی آینده او در معرض بحث و تفحص واقع میشود تا دانشجو با تفکر و تعمق در مسائل و راهنمایی استاد، در خصوص درک ارتباط مباحث مالیاتی با سایر مباحث حقوق عمومی و خصوصی و حلقه‌های بهم پیوسته زنجیره امور، توسعه فکری پیدا کند و در موقع شروع خدمت در محیط کار بعنوان یک کارمند دولت که در سازمانهای مالیاتی خدمت می‌کند از تسلط نسبی خوبی برخوردار باشد.

بررسی پرونده‌های خاص مالیاتی که در شورایعالی مالیاتی مورد بحث و بررسی واقع و با اختلاف نظر اعضاء شورا منتهی بصدور رای گردیده است. و همچنین آراء مشورتی شورایعالی مالیاتی که به منظور ایجاد وحدت رویه و رفع ابهامات اجرائی قانون مالیاتهای مستقیم صادر گردیده و در آتیه صادر خواهد شد. یکی از منابع مهم و از ارکان این درس بشمار می‌آید تا از این طریق دانشجوی این رشته بخصوص بتواند معلومات خود را در حوزه این گونه موارد که مورد رای واقع شده مورد استفاده قرار دهد و در آتیه در محیط کار با ابزار و اظهار نظرات جدید بر نخبان و منابع حقوق مالیاتی که یکی از شاخه‌های مهم حقوق عمومی است اضافه نماید.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

۱- بررسی موارد مورد اختلاف مودیان مالیاتی با مأمورین تشخیص (ممیز یا سر ممیز) و طرز حل اختلاف توسط ممیز کل مالیاتی با ذکر چند نمونه و مثال برای جلب توجه دانشجو به نحوه استدلال.

۲- بررسی موارد اختلاف مودیان معترض در هیئتهای حل اختلاف مالیاتی و توجه به علل عدم امکان رفع اختلاف بوسیله ممیز کل مالیاتی و نحوه استدلال و صدور رای توسط هیئت حل اختلاف مالیاتی با ذکر نمونه‌های کافی از انواع آرا بدوی و تجدید نظر و هم

عرض ماده ۲۵۷ و هیئتهای موضوع مواد ۲۱۶ و تبصره ۱۵۷ و ماده ۲۴۳.
۳- بررسی آراء مشورتی شورایعالی مالیاتی بر حسب موضوعات مختلف در قانون مالیاتهای مستقیم و تجزیه و تحلیل استدلال رای اکثریت و نظر اقلیت در آراء مذکور با ذکر نمونه‌های کافی
۴- بررسی آراء شعب شورایعالی مالیاتی در مورد رسیدگی به شکایات و اعتراضات مودیان معترض از آراء هیئتهای حل اختلاف مالیاتی و تجزیه آراء شعب با توجه به رای اکثریت و نظر اقلیت اعضای شورا با ذکر نمونه‌های کافی

حسابرسی (۳)

تعداد واحد: (۳)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری میانه (۲) و حسابرسی (۲)

هدف: آشنائی دانشجویان با نحوه انجام رسیدگیهای اثباتی و نتیجه‌گیری در مورد دارائیه‌ها و بدهیها

سرفصل درس: (۴۸ ساعت)

- ۱- حسابرسی نهایی و هدف آن
- ۲- یادآوری و بحثهای تکمیلی مربوط به صورتهای مالی و ماهیت پیکره‌های ترازنامه
- ۳- اصول عمومی حسابداری در مورد اقلام ترازنامه (همراه با مفروضات بنیادی حسابداری)
- ۴- نحوه برخورد با نتایج حاصل از حسابرسی ضمنی (بررسی سیستم کنترلهای داخلی)
- ۵- حسابرسی موجودیهای نقد و بانک
- ۶- حسابرسی سرمایه‌گذارها (تجاری و غیر تجاری)
- ۷- حسابرسی حسابها و اسناد دریافتنی
- ۸- حسابرسی موجودی کالا
- ۹- حسابرسی دارائیه‌های ثابت و نامشهود
- ۱۰- حسابرسی بدهیها و ذخائر (کوتاه مدت و بلند مدت)

توضیح: در هر یک از عناوین پنج الی ده فوق ترتیب ارائه مطالب بشرح ذیل میباشد:

الف - اصول تفصیلی عملیاتی در مورد هر یک از اقلام مربوطه (طرح استانداردهای حسابداری مربوطه، در حد اشاره و ارجاع به دروس حسابداری)

ب - جداول تجزیه و تحلیلی در مورد آزمونهای حسابرسی مورد لزوم

ج - اهداف رسیدگی به هر یک از اقلام مربوطه

د - نحوه انجام رسیدگیها در مورد هر یک از اقلام (آزمونهای محتوا) و تشریح برنامه‌های حسابرسی مربوطه (در مورد سیستمهای دستی و کامپیوتری)

ه - نحوه جمع بندی موارد اشکال و درجه آن در خلاصه نکات قابل توجه

و - حل تمرینات در مورد هر یک از سرفصلها (در حدود $\frac{1}{5}$ وقت کلاس)

حسابرسی سیستم‌های حسابداری کامپیوتری

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: حسابرسی (۲) و مبانی و کاربرد کامپیوتر در مدیریت

هدف: آشنائی دانشجویان به نحوه ارزیابی و حسابرسی سیستم‌های کامپیوتری و کنترل اطلاعات و مدارک مالی تنظیم شده توسط حسابداران

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری - ۳۲ ساعت عملی)

- ۱- خصوصیات مورد نظر حسابرسان در مورد سیستم‌های کامپیوتری
- ۲- کنترل‌های داخلی و ویژگی‌های آن در مورد سیستم‌های کامپیوتری
- ۳- عملیات حسابرسی که می‌بایست قبل از ارزیابی سیستم‌های کامپیوتری انجام پذیرد.

- ۴- نحوه ارزیابی سیستم‌های کامپیوتری توسط حسابرس
- ۵- آزمون‌های کنترل‌های داخلی کامپیوتری توسط حسابرس
- ۶- آزمون‌های رعایت روشها در مورد سیستم‌های کامپیوتری
- ۷- شیوه‌های مختلف حسابرسی سیستم‌های کامپیوتری
- ۸- برنامه‌های حسابرسی در مورد سیستم‌های کامپیوتری (رسیدگی همزمان با انجام مبادلات، رسیدگی با تأخیر زمانی نسبت به انجام مبادلات)
- ۹- تکنیک‌های ویژه حسابرسی در مورد کامپیوترهای کوچک و ریز کامپیوتر

منابع:

1. Student's Manual of Auditing C & L
2. E. D. P Auditing Mc CRAW Hill 1984
3. Computer Audit : Frederick. Withington
4. Computer & Accounting I.W. McRAC
- ۵- حسابرسی سیستم‌های کامپیوتری، نشریه شماره ۸۳ سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران
- ۶- نشریه شماره ۷۳ سازمان حسابرسی جمهوری اسلامی ایران - روش مطالعه و ارزیابی کنترل‌های داخلی در سیستم‌های کامپیوتر

حسابداری مالیاتی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: حقوق تجارت و حسابداری (۲)

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با انواع مالیاتهای مستقیم و نحوه محاسبه آن و مقررات مربوط به طرز تنظیم اظهارنامه مالیاتی

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

باب اول: اشخاص مشمول مالیات

باب دوم: مالیات بر دارایی

فصل اول: مالیات سالانه املاک و نحوه محاسبه آن

باب سوم: مالیات بر درآمد

فصل اول: مالیات بر درآمد املاک و نحوه محاسبه آن

فصل سوم: مالیات بر درآمد حقوق و نحوه محاسبه آن

فصل پنجم: مالیات بر درآمد اشخاص حقوقی

فصل هفتم: مالیات بر جمع درآمد ناشی از منابع مختلف

باب چهارم: در مقررات مختلفه

فصل اول: معافیتها

فصل چهارم: مقررات عمومی

فصل پنجم: وظایف

باب پنجم: سازمان تشخیص و مراجع مالیاتی

فصل اول: مراجع تشخیص مالیات و وظایف و اختیارات آنها

فصل سوم: مرجع حل اختلاف مالیاتی

فصل چهارم: شورای عالی مالیاتی و وظایف آن

مباحث جاری در حسابداری

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابداری پیشرفته ۲

هدف: آشنائی دانشجویان با موضوعات بحث‌انگیز حسابداری مالی و انطباق آموخته‌ها با استانداردهای مالی

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

۱ - حسابداری پیمانهای بلند مدت

۲ - حسابداری اجاره‌ها (بلند مدت و کوتاه مدت)

۳ - حسابداری فروشهای اقساطی

۴ - استانداردهای ملی حسابداری مالی

مباحث جاری در حسابرسی

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: حسابرسی ۳

هدف: آشنائی و تعمق دانشجویان در موضوعات خاص مورد بحث در

مجامع علمی و حرفه‌ای و کسب آمادگی در بکارگیری آموخته‌ها در عمل

سرفصل درس: (۲۲ ساعت)

- ۱- کارکرد حسابرسی در گذشته، حال و آینده
- ۲- حسابداران رسمی و سازمان حسابرسی تاریخچه و دورنما
- ۳- مسئولیت حرفه‌ای: تغییرات و الزامات
- ۴- فراگردها و آزمونها در حسابرسی
- ۵- گزارشات حسابرسی و موضوعات مربوط به آن
- ۶- حسابرسی از دیدگاه سنجش اجتماعی و منافع - مخارج

مدیریت مالی (۲)

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری و عملی

پیشنیاز: مدیریت مالی (۱)

هدف: برای درک صحیح مسائل مدیر مالی و نقش تئوری مالی در دنیای واقعی لازم است که دانشجویان رشته‌های مدیریت و حسابداری این مسائل را در دنیای واقعی تجربه نمایند. با توجه به عدم امکان چنین تجربه‌ای در کلاس درس، استفاده از قضایا یا موارد خاص در مدیریت مالی یکی از پر ارزشترین ابزارها محسوب میشود. بنابراین هدف از این درس قرار دادن دانشجویان در شرایط تصمیم‌گیری و آشنائی هر چه بیشتر با مسائل واقعی مدیریت مالی است.

سرفصل درس: (۴۸ ساعت) (۱۶ ساعت نظری + ۳۲ ساعت عملی)

- ۱- بررسی مواد خاص در تجزیه و تحلیل مالی (نسبتها)
- ۲- بررسی موارد خاص در مدیریت سرمایه در گردش.
- ۳- بررسی موارد خاص در تصمیمات سرمایه گذاری بلند مدت و کوتاه مدت
- ۴- بررسی موارد خاص در هزینه تامین سرمایه
- ۵- بررسی موارد خاص در نقطه سر بسر

زبان پیش‌نیاز

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

هدف: تقویت و تکمیل معلومات قبل برای گذراندن دروس دانشگاهی

سرفصل درس: (۶۴ ساعت)

ضمائر فاعلی

زمان حال ساده فعل *be*

اسم مفرد

اسم جمع

منفی کردن جملات زمان حال ساده یا فعل *be*

سئوالی کردن جملات زمان حال ساده یا فعل *be*

پاسخ به سئوالات با *yes*

پاسخ به سئوالات با *no*

جملات سئوالی با *what* و فعل *be* در زمان حال ساده

پاسخ به سئوالات بالا با *yes*

پاسخ به سئوالات بالا با *no*

پیش اسم‌ها *a, an, the, this, that, these, those*

استفاده از صفت بعد از فعل *be*

استفاده از صفت قبل از اسم *this, that, there, those, there is / there*

عنوان ضمیر *are*

منفی *there is / there are*

سوالی *there is / there are*

پاسخ به سئوالات بالا با *yes*

پاسخ به سئوالات بالا با *no*

صفات ملکی *my, your*

javad's book, the leg of the table

معرفی حروف اضافه (*in*)

گروه حرف اضافه (*in the library*)

استفاده از گروه حرف اضافه بعنوان قید (*he is in the library*)

زمان حال ساده

معرفی فعل *Have*

استفاده از *have / has* با اسم مفرد و جمع

منفی کردن *have / has* در جمله

I have not .....

I don,t have .....

سئوالی کردن *have / has* در جمله :

have you .....

do you have .....

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

سایر افعال در زمان حال ساده

توجه به زمان حال ساده سوم شخص مفرد

منفی کردن و سئوالی کردن جملات بالا

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

قیود تکرار

ضمائر مفعولی

مفعول با واسطه - مفعول بی واسطه

جملات سئوالی با *wh* - *words*

وقتی که فعل *be* باشد

وقتی که فعل غیر از *be* باشد

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

زمان حال استمراری منفی - سئوالی

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

زمان گذشته ساده

افعال با قاعده

افعال بی قاعده

منفی کردن در زمان گذشته ساده

سئوالی کردن در زمان گذشته ساده

پاسخ به سئوالات بالا با *yes - no*

سایر پیش اسم: *some / any*

few / a few

little / a little

و غیره

ضمائر ملکی

ضمائر انعکاسی

زمان گذشته استمراری منفی، سئوالی، پاسخ به سئوالات با *yes* و *no*

مرور زمان‌های حال و گذشته

مرور جملات سئوالی *yes - no*

مرور جملات سئوالی *wh - words*

مبانی - کاربرد از جمله

منفی کردن

سئوالی کردن

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

زمان آینده با *will*

زمان آینده با *be going to*

منفی جملات بالا

پاسخ به جملات بالا با *yes*

پاسخ به جملات بالا با *no*

زمان آینده استمراری، منفی، سئوالی، پاسخ به سئوالات با *yes - no*

مروری بر دروس جلسات قبل

زمان حال کامل

استفاده از *since* , *for* در زمان حال کامل

صفات و قیود

صفات و قیود بی قاعده

مقایسه صفات و قیود مطلق، تفضیلی و عالی
زمان حال کامل استمراری
منفی کردن
سئوالی
پاسخ به جملات بالا با *yes*
پاسخ به جملات بالا با *no*

Question tag

معرفی جملات شرطی
جملات شرطی
عبارات و جملات مرکب (*Compound*) با: *and, or, nor*
عبارات و جملات مرکب (*Compound*) با: *not only, but also / or / either*
جملات مرکب (*Compound*) با:

کلمات یا عبارات ربطی نظیر *there are* و غیره
افعالی که نیاز به مصدر دارند *want + ing*
افعالی که نیاز به *ing* دارند *enjoy + v + ing*
افعالی که نیاز به مصدر بدون *to* دارند
و فعل بعدی آنها
ساختارهای نظیر *had better / used to* و غیره

افعال دو کلمه‌ای

ماضی بعید

منفی

سئوالی

پاسخ به سئوالات با *no - yes*

معرفی و مقایسه *too/ very/ enough*

much / very

so / such

and / do too

and so do

either / too

neither

معلوم و مجهول

wish

adverb clause

Adjective Clause

آینده کامل

Direct and indirect questions

نقل قول مستقیم و غیر مستقیم

Noun Clause

مطابقت فعل با افعال

تطابق زمانها

ساختارهای سببی

ریاضیات پیش‌نیاز

تعداد واحد: (۴)

نوع واحد: نظری

هدف: تکمیل برنامه درسی ریاضیات متوسطه، هماهنگی معلومات ریاضی، هدایت بسوی دروس ریاضی مورد نیاز دانشگاهها در رشته‌های مختلف فنی و مهندسی، علوم پایه و رشته اقتصاد نظری و رشته‌های آبیاری ماشین آلات و امور فنی کشاورزی و معماری

سرفصل درس: (۶۴ ساعت)

فصل صفر:

ریاضیات چیست؟ اهمیت و نقش ریاضیات در علوم و فنون، موضوع و هدف، فایده و روش آموختن ریاضی، تفاوت و ارتباط آن با سایر علوم.

فصل اول: منطق ریاضی

مفهوم گزاره و گزاره‌نما - اسم و اسم‌نما - ارزش گزاره - متغیرهای گزاره‌ای - سورها - نقیض - ترکیب گزاره‌ها (ترکیب عطفی، فعلی، شرطی و دو شرطی) - مفهوم تساوی و هم‌ارزی منطقی - ارزش گزاره‌های مرکب - نقیض گزاره‌های عطفی، فصلی و شرطی، جبر گزاره‌ها (جبر بول) نقیض سورکلی وجودی - استلزام منطقی، شرط لازم و کافی - فرمولها و قوانین منطقی (قانون انتزاع و قیاس استثنائی - قیاس شرطی - ادخال فاصل - اسقاط عاطف - عکس نقیض، اجتماع و فصل نقیض - رفع مولفه، عطف مقدمین).

اصول اثبات، استقراء ریاضی، قیاس، تمثیل و استقراء، استنتاج منطقی -

برهان خلف - انتفای مقدم

فصل دوم: مجموعه‌ها

مفهوم مجموعه، عضویت و جزئیت، اصول اولیه در نظریه مجموعه‌ها - نمایش مجموعه‌ها - مجموعه کلی - مجموعه تهی - مجموعه توان - مجموعه متمم.

ترکیب مجموعه‌ها (اجتماع، اشتراک تفاسل دو مجموعه) متمم مجموعه‌های مرکب، فرمولها و قوانین اولیه مجموعه‌ها - جبر مجموعه‌ها، مجموعه‌های عددی و خواص آنها (مجموعه اعداد طبیعی، صحیح، گویا، اعم و مجموعه اعداد حقیقی)

فصل سوم: رابطه و تابع

حاصل ضرب دکارتی - تعریف رابطه، انواع رابطه‌ها (رابطه ترتیب، رابطه هم‌ارزی) طرز ساختن مجموعه‌های عددی - دستگاه ریاضی و خواص آن، گروه، حلقه و میدان تابع - دامنه و برد تابع - انواع تابع - ترکیب تابع - نمایش رابطه و تابع، رسم تقریبی منحنی‌ها - تابع معکوس.

فصل چهارم: بحث‌های حاشیه‌ای

خواص کلی معادلات، حل معادلات درجه ۱ و درجه ۲ - مفهوم قدر مطلق - گروه یا جزء صحیح - مفهوم فاصله - دستگاههای مختصات (دکارتی و قطبی) - مقاطع مخروطی - فرمول رشد، ترکیبات (تبدیل، ترتیب و ترکیب) بسط دو جمله‌ای نماد زیگما و خواص آن، دترمینان و اعمال روی آنها - حل چند معادله چند مجهولی خطی - دنباله‌های هندسی و حسابی و محاسبه جمله عمومی و مجموع n جمله اول آنها: ماتریس و اعمال روی ماتریس‌ها

فصل پنجم: حدود پیوستگی

مفهوم حد - حد تابع در ∞ - توابع نامحدود - فرمولهای مربوط به حد تقویم قوس - تعریف عدد e از طریق حدی - صورت‌های مبهم و رفع ابهام.

فصل ششم: مشتق

تعریف مشتق روش مشتق‌گیری، جبر مشتق - فرمولهای مشتق‌گیری - کاربرد مشتق (تعیین جهت تغییرات - معادله مماس و قائم - ماکزیمم و می‌نیمم)

کلیات حقوق

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا شدن دانشجویان با مبانی و اصول علم حقوق و مسائل کلی و تقسیمات آن بویژه در شاخه‌های مدنی می‌باشد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

فهرست اجمالی مطالب و عناوین در کلیات حقوق:

بخش اول:

- ۱ - مقدمه در تعریف حقوق و قواعد حقوقی
- ۲ - نظرات پیروان مکاتب مختلف در باب منشاء حقوق
- ۳ - تقسیمات حقوق و جایگاه حقوق مدنی در این تقسیم بندی
- ۴ - منابع حقوق: الف - قانون:

اول - تعریف و نحوه وضع و انتشار

دوم - آثار و قلمرو قانون در زمان و مکان

سوم - ضمانت اجرا

چهارم - تعارض قوانین

پنجم - تفسیر قوانین

ب - عرف و عادت

پ - رویه قضائی

ت - نظریه خبرگان (دانشمندان و محققان حقوق)

بخش دوم:

اموال: تعریف و احکام

انواع

بخش سوم:

اشخاص - اهلیت

اقامتگاه

تابعیت

بخش چهارم: تعهدات و الزامات تعریف - تقسیم بندی

بخش پنجم: ادله اثبات حقوق

حقوق اساسی و آشنائی با تشکیلات دولت جمهوری اسلامی ایران

تعداد واحد: (۲)

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

هدف: آشنا ساختن دانشجویان با میانی نظام جمهوری اسلامی ایران، قوای عالیه کشور حدود وظایف نهادها و سازمانهای مقرر در قانون اساسی، حقوق و آزادیهای فردی و نقش بنیادی که قانون اساسی در تعیین روابط اصولی افراد دولت دارد.

سرفصل درس: (۳۲ ساعت)

کلیات حقوق اساسی:

مقدمه: روابط حقوقی، جایگاه حقوق اساسی در نظام حقوقی

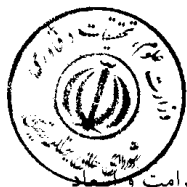
فصل اول: رابطه افراد و دولت

فصل دوم: دولت: ارکان دولت، اعمال دولت، اقسام دولت

فصل سوم: انواع حکومتها: استبدادی، مشروطه، جمهوری (آزاد -

سوسیالیستی)

فصل چهارم: حکومت اسلامی

حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران

قسمت اول - اصول کلی:

فصل اول - اصول بنیادی: ۱ - اصول اعتقادی ۲ - اصل کرامت و جلال
حرکتی آن

فصل دوم - اصول اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی ۱ - اخلاق ۲ - عدالت
اجتماعی ۲ - آموزش و پرورش

فصل سوم - اصول مذهبی: ۱ - امت اسلامی ۲ - دین و مذهب رسمی ۳ -
اقلیتهای دینی و همزیستی مسالمت آمیز

فصل چهارم - اصول ملی: ۱ - استقلال، آزادی و وحدت ملی ۲ - نقش
مردم در جمهوری اسلامی

قسمت دوم - حقوق اساسی مردم:

فصل اول - تساوی: ۱ - به اعتبار اشخاص ۲ - به اعتبار حقوق

فصل دوم - حقوق: ۱ - حقوق زن ۲ - حقوق شخصی ۳ - حقوق اجتماعی ۴ - حقوق قضائی
فصل سوم - آزادیها: ۱ - تعریف آزادی به اعتبار دیدگاهها ۲ - اقسام آزادیها
فصل چهارم - مصونیتها: ۱ - مصونیت شخصی ۲ - مصونیت های قضائی

قسمت سوم - وظایف رهبری و قوای سه گانه

فصل اول - دموکراسی اسلامی: ۱ - ولایت و رهبری: اساس ولایت فقیه شرایط - ولایت و رهبری - وظایف و اختیارات رهبر - وضعیت رهبر - رهبر یا شورای رهبری ۲ - مشورت: اساس مشورت - اقسام شوراها ۳ - نظارت همگانی: اساس نظارت - کاربرد نظارت ۴ - مسئولیت همگانی - اساس مسئولیت - تفکیک مسئولیتها و حدود آن.
فصل دوم - تفکیک قوا: رهبری و ریاست فائده قوای سه گانه ۱ - قوه مقننه: نمایندگان - شورای نگهبان ۲ - قوه مجریه؛ ریاست جمهوری و دولت - ارتش و سپاه پاسداران ۳ - قوه قضائیه: شورای عالی قضائی دیوانعالی کشور - دادگستری - دیوان عالی عدالت اداری - بازرسی کل کشور - دادگاههای نظامی

قسمت چهارم - اقتصاد، سیاست خارجی و رسانه های گروهی:

فصل اول - اقتصاد: ۱ - هدف اساسی ۲ - ضوابط اقتصادی ۳ - پایه های نظام اقتصادی ۴ - مالکیت ۵ - مالیه عمومی
فصل دوم - سیاست خارجی: ۱ - اصول ملی و میهنی در روابط بین المللی ۲ - اصول انسانی در رابطه با مردم سایر کشورها
فصل سوم - رسانه های گروهی: ۱ - تشکیلات ۲ - هدف و وظایف

جمهوری اسلامی ایران
ارت فرهنگ و آموزش عالی

بیت عالی

تاریخ ۱۳۷۳/۱۱/۲۳

شماره ۲۳/۳۴۴۹

پیوست

حداقل و حداکثر واحدهای درسی درمقاطع مختلف آموزش عالی
(مصوبات جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ مورخ ۱۳۷۳/۱۰/۲۵ و ۱۳۷۳/۱۱/۹)

شورای عالی برنامه ریزی

شورای عالی برنامه ریزی به پیشنهاد گروههای برنامه ریزی و براساس بازنگری پروندههای آموزشی، حذف، دروس ناموفق و واحدهای غیرضرور و ادغام شاخهها در بعضی از رشتههای تحصیلی، حداقل و حداکثر واحدهای درسی مقاطع مختلف آموزش عالی را به شرح زیر تصویب کرد این مصوبات از تاریخ تصویب قابل اجرا است و به موجب آن مصوبات قبلی لغو میگردند.

۱- دورههای کارشناسی حداقل ۶۷ و حداکثر ۷۲ واحد
۲- دورههای کارشناسی حداقل ۱۳۰ واحد و حداکثر ۱۳۵ واحد (برای رشتههای مختلف فنی و مهندسی حداکثر ۱۴۰ واحد)

۳- دورههای کارشناسی ناپیوسته حداقل ۶۵ و حداکثر ۷۰ واحد

۴- دورههای کارشناسی ارشد ناپیوسته حداقل ۲۸ و حداکثر ۳۲ واحد (که از این تعداد ۴ تا ۱۰ واحد اختصای به پایان نامه دارد).

۵- دورههای کارشناسی ارشد پیوسته حداقل ۱۷۲ و حداکثر ۱۸۲ واحد

۶- دورههای دکتری Ph. D. حداقل ۴۲ و حداکثر ۵۰ واحد (که از این تعداد ۱۶ تا ۳۰ واحد می تواند اختصاص به رساله داشته باشد.

در اینصورت:

الف: گروههای برنامه ریزی موظف اند کلیه برنامههای مصوب رشتههای مربوط به خود را بررسی کرده و با حذف واحدهای غیر ضرور، سقف واحدها را در مقاطع مختلف تحصیلی به سطح تعیین شده فوق کاهش دهند.

ب: این تقابیل واحدها و برنامههای جدید برای دانشجویان ورودی سالهای تحصیلی ۱۳۷۳-۷۴ و بعد از آن قابل اجرا است.

ج: دانشجویان ورودی قبل از ۱۳۷۳ نیز می توانند وضعیت تحصیلی خود را با برنامه جدید تطبیق دهند، در اینصورت تطبیق واحدها و دروس با برنامه های جدید حسب مورد برعهده شورای آموزشی گروه یا کمیته تحمیلات تکمیلی مؤسسه ذیربط است.

رای صادره جلسات ۲۹۱ و ۲۹۲ شورای عالی برنامه ریزی در خصوص تقلیل واحدهای درسی درمقاطع مختلف تحصیلی صحیح است به برهان اجرا گذارده شود.

دکتر سید محمد مؤمنان شاهی کلیپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم آموزشی وزارت فرهنگ و آموزش عالی
معاونت محترم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
و رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرمائید.

سید محمد کاظم ناشینی

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

۳۱۹

جمهوری اسلامی ایران
وزارت فرهنگ و آموزش عالی

بسم الله

تاریخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۵

شماره ۱۱۳/۲۶۴۳

دستورالعمل اجرایی موضوع کاهش سقف واحدهای درسی
دوره‌های کاردانی، کارشناسی و کارشناسی ارشد
مصوب جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳

- ۱- گروه‌های برنامه ریزی موظفند حداکثر ظرف مدت ۶ ماه برنامه‌های مصوب مربوط به خود را بازنگری کرده و سقف واحدها را تا حد مجاز کاهش دهند.
- ۲- برنامه‌های اصلاح شده از تاریخ ابلاغ، برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم الاجرا است.
- ۳- دانشجویان شاغل به تحصیل می‌توانند براساس سقف تعیین شده در برنامه جدید، به تشخیص گروه آموزشی مؤسسه ذی ربط و با رعایت شرایط زیر فارغ التحصیل شوند:
  - ۳-۱: واحدهای درسی الزامی دوره را اعم از عمومی، پایه، اصلی و تخصصی تا سقف مجاز در برنامه جدید، گذرانده باشند.
  - ۳-۲: برای رشته‌هایی که هنوز برنامه جدید آنها ابلاغ نشده است، سقف واحدها در دوره کارشناسی برای رشته‌های فنی و مهندسی ۱۴۰ واحد و برای سایر رشته‌ها ۱۲۵ واحد و برای دوره کارشناسی ارشد ۲۲ واحد است.
  - ۳-۳: آن دسته از دانشجویانی که در شمول بند ۳-۱ قرار نمی‌گیرند یعنی تعداد واحدهای گذرانده شده آنها کمتر از حد مجاز است، می‌توانند از نیمسال تحصیلی بعد کمبود واحدهای درسی خود را تا سقف تعیین شده برابر برنامه جدید بگذرانند، در این صورت:
    - الف: کلیه واحدهای گذرانده شده قبلی دانشجوی، حتی اگر در برنامه جدید حذف شده باشد، پذیرفته می‌شود.
    - ب: در سپاهانی که در برنامه جدید با تعداد واحد کمتر یا بیشتر عرضه شده‌اند و دانشجویان در سپاهارا قبلاً گذرانده است، براساس همان تعداد واحد گذرانده شده از وی پذیرفته می‌شود و نیازی به گذراندن واحدهای اضافی برای آن دروس را ندارد.
    - ج: گذراندن در سپاهانی از برنامه قدیم که در برنامه جدید حذف شده است، برای دانشجویانی که آن دروس را نگذرانده‌اند الزامی نیست.
    - د: برای فراغت از تحصیل در دوره‌های کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ناپیوسته و کارشناسی ارشد پیوسته گذراندن کاپه دروس عمومی (مصوب جلسه ۲۸۲ مورخ ۱۳۷۲/۶/۲۰ شورای عالی برنامه ریزی) الزامی است.

مقرر جلسه ۲۹۳ شورای عالی برنامه ریزی، مورخ ۱۳۷۲/۱۱/۲۳ در مورد دستورالعمل مذکور جهت اجرا ابلاغ شود.

دکتر سید محمد رضا چاشمی کلپایگانی

وزیر فرهنگ و آموزش عالی

رونوشت: معاونت محترم وزارت فرهنگ و آموزش عالی و

معاونت محترم آموزشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و
رئیس محترم دانشگاه آزاد اسلامی

خواهشمند است دستور فرمائید به واحدهای مجری ابلاغ نمائید.

سید محمد کاظم نائینی

مدیر ای عالی برنامه ریزی